

Wiesenthal centro vadovas šantažuoja Lietuvą

Vilnius, vasario 8 d. (BNS) — Simon Wiesenthal centro atstovas paskelbė, kad ši naujus persekiojanti organizacija prašys Europos Sąjungos ir JAV Kongreso iširti Lietuvos vengimą nubausti karo nusikaltėlius.

Wiesenthal centro Izraelio skyriaus direktoriaus Efraim Zuroff pranešime spaudai kalbama apie žlugusias Lietuvos viltis tapti NATO ir ES nare, jei kaltinamieji karo nusikaltimais Aleksandras Lileikis ir Kazys Gimžauskas liks nenubausti.

Pareikšimas paskelbtas pirmadienį, posėdžio abiejų kaltinamųjų bylose išvakarėse.

Vilniaus apygardos teismas antradienį spres A. Lileikio ir K. Gimžausko bylų likimą ir greičiausiai jas sustabds, nes medikai, atlikę sveikatos patikrinimą, neleidžia jiems dėl prastos sveikatos dalyvauti teismo posėdžiuose.

„Mes raginame Europos Sąjungą ir JAV Kongresą iširti šią teisingumo paradiją, Lietuvai siekiant narystės ES ir NATO. Neįsivaizduojame, kad valstybė, kuri taikstosi su aukšto rango nacių žudikais, būtų kada nors priimta į šias organizacijas, ir mes ragin-

sime NATO bei ES į tai rimtai atsižvelgti svarstant dėl Lietuvos“, sakoma pareikšime.

Tarptautinės žydų organizacijos ir JAV vyriausybės įstaigos pastaruoju metu stiprino spaudimą Lietuvai teisti A. Lileikį ir K. Gimžauską, medikams paskelbus tyrimo išvadą. Kai kurie Lietuvos pareigūnai pareiškė pasipiktinimą dėl tokio spaudimo, bet oficialiai Lietuvos valdžia į kaltinimus dėl bylų vilkinimo nereagavo.

Vyriausybės kancleris Kęstutis Čilinskas pirmadienį surengė susitikimą su Teisingumo ministerijos ir Valstybinės teisės medicinos tarnybos vadovais, kad aptartų kaltinimus vyriausybei dėl nepakankamos įtakos nagrinėjant minėtąsias bylas.

Atsakydamas į JAV pareigūnų kaltinimus, neva Lietuvai vengia nuteisti karo nusikaltimais asmenis, K. Čilinskas teigė, jog A. Lileikis ir K. Gimžauska galėjo nuteisti ir JAV teismas, kai jie dar buvo geresnės sveikatos. „Tačiau jie suprato, kad bylos gali užsieti, ir tas krūvis, kuris būtų tekęs JAV, teko Lietuvai“, sakė vyriausybės kancleris.

JAV pareigūnas turėtų susitikti su genocidu kaltinamu lietuviu

Vilnius, vasario 8 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis pirmadienį sukritikavo JAV Teisingumo departamento pareigūno abejones dėl Lietuvos medikų išvadų, atmetančių galimybę šioje teismo byloje kaltinamiesiems žydų genocidu Aleksandrui Lileikiui ir Kaziiu Gimžauskui.

„Reikia teisingai suvokti, tai nėra nei vyriausybė, nei teisingumo departamentas ar ministerija, tai yra labai keista vieno poskyrio vadovo nuomonė“, spaudos konferencijoje sakė V. Landsbergis.

Praėjusią savaitę JAV Teisingumo departamento Specialių tyrimų skyriaus direktorius Eli M. Rosenbaum Lietuvos gydytojų išvadas pavadino „įžeidimu“ ir pareiškė, kad JAV vyriausybė turi „patikrintos informacijos, nepaliekamos abejonių“, jog A. Lileikis „simuliuoja ligą ir iš tiesų mediciniškai yra pajėgus dalyvauti teisme“.

Konstitucinis teismas „spaudžiamas“ dėl KGB įstatymo

Vilnius, vasario 8 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis teigia, kad Konstitucinis teismas (KT) spaudžiamas skubiai nagrinėti bylą dėl buvusių KGB darbuotojų darbinę veiklą ribojančio įstatymo.

Antradienį Konstitucinis teismas pradės nagrinėti grupės Seimo narių prašymą iširti, ar valstybės Konstitucijai atitinka įstatymas „Dėl SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadro darbuotojų dabartinės veiklos“ bei šio įstatymo įgyvendinimo įstatymas.

„Konstitucinis teismas tikrai nepaprastai skubos tvarka puola į svarstyti. Jis išgaliojo sausio pradžioje, vasario pradžioje jis jau ant stalo“, pirma-

dienį spaudos konferencijoje sakė V. Landsbergis. „Čia, matyt, kas nors skubina. Iš to galima matyti tam tikrą politinį pageidavimą atrasti ką nors negerą“, sakė Seimo pirmininkas.

Jis stebėjosi, kad „kai kurios įstaigos traktuoja jį kaip neveikiantį įstatymą ir neketina jo vykdyti“. V. Landsbergio žodžiais, „čia yra blogas pavaldys“, kuris, jo nuomone, gali vesti į „teisinį chaosą valstybėje“. „Ponas Šešvaldinas pareiškė, kad jis nevykdys, o lauks KT sprendimo. Matome, kokia pavojinga kryptimi krypta reikalai, šitai masinant“, sakė V. Landsbergis.

Viktoro Šešvaldino vadovaujamoje Ignalinos atominėje elektrinėje, kaip praneša spauda, dirba 11 buvusių KGB darbuotojų.

Sausio 28 — vasario 4 dienomis Jungtinės Amerikos Valstijose su oficialiu vizitu viešėjo Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas, kuris dalyvavo diskusijose su Vašingtono politinių tyrimų institutu, JAV Kongreso, Atstovų rūmų, žiniasklaidos, nevyriausybinių organizacijų, diplomatinio korpuso atstovais, susitiko su Baltų laisvės lygos vadovybe. Ministras aplankė ir lietuvių telkinius, sausio 31 dieną Los Angeles Lietuvių fronto bičiulių sąvaigalyje skaitė paskaitą „Lietuvos politika. Tarp kasdienos ir banalybės“.

Nuotr.: (Iš kairės) Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas ambasadoje Vašingtone susitiko su JAV LB Vašingtono įstaigos direktore Audrone Pakšiene ir JAV LB prezidento pirmininku Donatu Skuču.

Lietuva rūpinasi Baltarusija ir Karaliaučiaus sritimi

Helsinkis, vasario 8 d. (BNS) — Helsinkyje vykstančiame Jungtiniame Baltijos Asamblėjos (BA) ir Šiaurės Tarybos posėdyje Lietuvos delegacija ragina daugiau dėmesio skirti bendradarbiavimui su Karaliaučiaus sritimi ir Baltarusija.

Lietuvos delegacijos BA narys, konservatorius Vladas Vilimas posėdyje teigė, jog įtraukiant šiaurės Vakarų Rusiją į aktyvesnį ekonominį bendradarbiavimą, galima būtų sustiprinti pastovumą, saugumą bei demokratijos raidą Šiaurės Europoje.

Jis pabrėžė būtinybę į regioninį Baltijos ir Šiaurės valstybių bendradarbiavimą įtraukti Baltarusiją, taip pat daugiau dėmesio skirti ryšiams su Karaliaučiaus sritimi.

Lietuvos atstovo nuomone, Baltarusija ir Karaliaučiaus sritis galėtų būti aktyviau įtraukiamos į praktinį regioninį bendradarbiavimą, skatinant investicijas, smulkų ir vidutinį verslą, bendradarbiaujant socialinėje bei sveikatos apsaugos srityje, su šiomis valstybėmis galima sukurti bendrą aplinkos stebėjimo sistemą, tobulinti transporto ir kelių būklę, pvz., tiesti greit-

kelio „Via Baltica“ atšaką „Kaunas-Karaliaučius“.

V. Vilimas sakė, kad vienas strateginių tikslų yra išplėtoti

įvairias transporto šakas iš ES į Rusijos šiaurinius regionus.

„Lietuva suinteresuota, kad kuo daugiau tokių transporto koridorių eitų per šalies teritoriją“, sakė jis.

Vilnius nesutiko saugoti myriop rusų žvalgo

Vilnius, vasario 6 d. (BNS) — Valstybės saugumo departamentas (VSD) atsisakė suteikti saugumo garantijas į Lietuvą ketinusiems atvykti buvusiam aukšto rango sovietų žvalgui, rašytojui Vladimir Rezun.

Buvusios Sovietų Sąjungos teismas V. Rezun už akių nuteisė mirties bausmę, šeštadienį pranešė dienraštis „Lietuvos rytas“.

„Minties leidykla“ pakvietė Viktor Suvorov slaptyvardžiu pasirašančią V. Rezun atvykti į Baltijos knygų mugę Vilniuje, kur bus pristatomos jo knygos. Pasak dienraščio, buvęs žvalgas sutiko atvykti, tačiau paprašė, kad Lietuvos valdžios institucijos jam suteiktų saugumo garantijas. Rašytojas baiminasi, kad gali būti pavartas išgąstas į Rusiją, kur jam paskelbtas mirties nuosprendis nėra atšauktas.

Saugumo garantijų reikalauja ne tik pats V. Rezun, bet ir Didžiosios Britanijos vyriausybė. Daugiau kaip 20 metų

buvęs žvalgas gyvena D. Britanijoje su valstybės apsauga ir pusiau slapta.

VSD, į kurį pirmiausia kreipėsi „Minties“ vadovai, atsisakė, kad jie nėra kompetentingi kam nors suteikti saugumo garantijas. Po to buvo kreiptasi į Vidaus reikalų ministeriją, tačiau atsakymas kol kas negautas.

Aštuntajame dešimtmetyje V. Rezun dirbo Vyriausiosios žvalgybos valdybos Ženevos rezidentūroje. Jo viršininkai įtarė V. Rezun nelojalumą ir nutarė suimti bei išsiųsti į Sovietų Sąjungą. Žvalgas išsiskyrė iš pasalos savo bute ir susisieks su D. Britanijos vyriausybe, paprašė politinio prieglobsčio. Per 43 minutes jam buvo suteikta šios valstybės pilietybė.

Už tėvynės išdavimą Sovietų Sąjungos Aukščiausiojo teismo karinė kolegija už akių V. Rezun nuteisė mirties bausmę.

* Pirmadienį buvo atnaujintas naftos tiekimas į Mažeikių naftos perdirbimo gamyklą. „Mažeikių naftos“ informacijos ir reklamos skyriaus viršininkė pranešė, kad Mažeikių kryptimi pradėjo tekėti pirmosios 50,000 tonų žaliavos. Įmonės vadovai praėjusią savaitę Maskvoje susitarė dėl daugiau nei 600,000 tonų žaliavos tiekimo vasario mėnesį.

* Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis pareiškė, kad jau 1998 m. lapkritį buvo pranešęs apie savo vizitą į Kiniją, o prezidentas jo neinformavo apie savo planus tomis dienomis atostogauti užsienyje. Pasak pranešimo, Seimo pirmininko sekretoriatas pernai gruodį gavo prezidento kelių dienų tvarkaraštį, kuriame nebuvo nurodyta prezidento atostogų užsienyje data.

Šis pranešimas — tai atsakas į žiniasklaidos užuominas, esą V. Landsbergis, išvykdamas savinimą Europos žmogaus teisių teismui Strasbūre.

Mirė Jordanijos karalius Hussein

Aman, Jordanija, vasario 7-8 d. (Reuters-AP-BNS) — Jordanijos karalius Hussein, per daugiau kaip keturis valdymo dešimtmečius tapęs Vidurio Rytų pastovumo simboliu, eidamas 64 metus, sekmadienį mirė nuo vėžio komplikacijų, ištikus širdies paralyžiui.

Netrukus po to suauktas Jordanijos ministrų kabinetas paskelbė princą Abdullah karaliumi.

Vasario 4 d. karalius išvyko iš JAV klinikų, kur gydant kraują vėžį, jam buvo nesėkmingai persodinti kaulų čiulpai. Pasak rūmų pranešimo, karalius „primygtinai prašė“ jį grąžinti į tėvynę.

Hussein valstybei vadovavo 46 metus ir buvo ilgiausiai Vidurio Rytuose valdęs valdovas.

Daugiau kaip 30 valstybių vadovai, karaliai, princai ir prezidentai iš viso pasaulio nuo sekmadienio vakaro rinkosi į Jordaniją atiduoti velionio karaliui Hussein paskutinę pagarbą ir vieningai gyre karaliaus, kaip vieno didžiausių Vidurio Rytų taikdario, nuopelnus.

„Kad būtum taikdarius, reikia ypatingos drąsos — drąsos pasimokyti iš praeities ir įsivaizduoti geresnę ateitį. Kai Vidurio Rytuose galų gale ateis taika, joje bus įrašytas jo vardas“, sakė JAV prezidentas Bill Clinton pareikšime, kuris buvo išplatintas prieš išvykimą į Jordaniją.

Sergantis Rusijos prezidentas Boris Jelcin pirmadienį nutraukė vizitą Jordanijoje, kur buvo atvykęs į karaliaus Hussein laidotuves. Rusijos prezidentui buvo suteikta nenurodyto pobūdžio medicininė

pagalba ir jis išskrido į tėvynę, pranešė Jordanijos atstovai.

Jordanijoje B. Jelcin praleido tik maždaug pusestundį valandos. Jis išvyko, kai velionio karaliaus pagerbimo ceremonija dar tebevyko. Kol kiti valstybių vadovai darėjo eilę pro karaliaus Hussein karstą, B. Jelcin prilaikomas išėjo iš pastato ir buvo išvežtas automobiliu.

Kaip pranešė „Interfax“ korrespondentas, prieš prasidedant laidotuvių ceremonijai, B. Jelcin susitiko su JAV prezidentu B. Clinton, Italijos, Japonijos, Turkijos, Graikijos, Ispanijos delegacijų vadovais, palestiniečių vadovu Yasser Arafat ir JT generaliniu sekretoriumi Kofi Annan.

Jordanijos karaliaus mirtis — netektis visam pasauliui

Vilnius, vasario 7 d. (BNS-Elta) — Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus pareiškė, kad Jordanijos karaliaus Hussein mirtis yra „netektis viso pasaulio politikai“.

Meksikoje atostogaujantis Lietuvos prezidentas sekmadienį išsiuntė užuojautos telegramą velionio Jordanijos valdovo artimiesiems ir tautai.

Lietuvos Užsienio reikalų ministerija pareiškė užuojautą dėl Jordanijos karaliaus Hussein mirties.

„Karaliaus Hussein išmintinga politika daug prisidėjo prie taikos regione įgyvendinimo ir šalies gerovės užtikrinimo“, sakoma URM užuojautos karaliaus šeimai ir artimiesiems bei visai tautai.

Rusija perspėja NATO neperžengti „raudonosios linijos“

Munchen, vasario 7d. (Reuters-AP-BNS) — Rusija sekmadienį perspėjo, kad NATO plečtimasis už „raudonosios linijos“, į buvusias Sovietų Sąjungos valstybes, sužlugdys tolesnio Rusijos ir Atlanto karinės sąjungos bendradarbiavimo galimybes.

Rusijos UR viceministras Jevgenij Gusev, atsakantis už Europos reikalus, perspėjo, kad Rusija buvusios Sovietų imperijos sienas laiko riba, už kurios NATO plėtra būtų vertinama kaip grėsmė. „Peržengus šią liniją, NATO ir Rusijos bendradarbiavimo galimybė, apie kurią šiandien taip šiltai kalbėjome, praktiškai bus negalima“, sakė J. Gusev ant savo vizito dieną Munchene, kur vyksta pasaulinio saugumo konferencija.

gas Meksikoje. Prezidentas, negalėjęs išvykti iš Lietuvos, nesant Seimo pirmininkui, smarkiai sutrumpino numatytą poilsį Meksikoje.

* Lietuvos vizos užsieniečiams nuo vasario 8 d. išduodamos ne tik Vilniuje, bet ir Kauno bei Klaipėdos policijos komisariatų migracijos skyriuose. Del vizų pratesimo užsieniečiai gali kreiptis į laikinojo apsigyvenimo vietos policijos migracijos tarnybas. Vizų pratesimo tvarka užsieniečiams nėra pasikeitusi. Migracijos departamentu duomenimis, dabar Lietuvoje dėl įvairių priežasčių nelegaliai gyvena apie 700 užsieniečių. (BNS)

Tačiau Ukrainos UR ministras Boris Tarasiuk paneigė, kad Rusija gali daryti kokią nors įtaką naujų nepriklausomų valstybių užsienio politikai. „Mes Ukrainoje atmetame bet kokias „raudonosias linijas“, sakė jis diskusijoje, kurioje dalyvavo ir J. Gusev. „Mes turime išskirtines teises kalbėti apie mūsų saugumo siekius ir spręsti savo ateitį“.

J. Gusev grynė „raudonosios linijos“, kuria nustatoma riba NATO plėtrai, suvokimą. „Mes nekalbame apie vyravimą ar posovietinės imperijos atkūrimą“, tvirtino jis. „Aš visiškai gerbiu visų tautų apsisprendimą užtikrinti savo saugumą, tačiau Rusija pasielia teise apibrėžti savo saugumą“, sakė jis.

Vokietijos kancleris Gerhard Schröder šeštadienį pareiškė, jog NATO turi peryventi sutvirtėjimo periodą, kad, priėmusi Vengriją, Lenkiją ir Čekiją, pasikviestų naujus narius. G. Schröder taip pat sakė nemąs, kad NATO prims sprendimą dėl naujų narių viršūnių pasitarime Vašingtone, tačiau sutiko, kad būtina pripažinti NATO plėtros būtinybę.

KALENDORIUS

Vasario 9 d.: Apolonia, Marijus, Erikas, Alge, Girvydas. 1921 m. Brazilija pripažino Lietuvą de jure.

Vasario 10 d.: Šv. Skolastika, Teodora, Elvyra, Gražutė, Skaitutis.

SVEIKATOS KLAUSIMAIŠ ATJAUNĖJIMO HORMONAS IR GYVENIMO TRUKMĖ

DANIELIUS DEGĖSYS, M.D.

Senėjimas yra progresyvus degeneratyvinis procesas, kuris veikia kiekvieną kūno ląstelę, visus organus ir yra neišvengiamai mirtinas. Bet modernus mokslas skelbia, kad senėjimo procesas pasiduoda gydymui.

Klinikiniai tyrimai rodo, kad atjaunėjimo hormonas ne tik kad lėtina senėjimo procesą, bet kai kuriais atvejais gali jį net atskirti atgal. Yra žmonių, kurie sako, kad senėjimas yra normalus gyvenimo procesas, todėl jo stabdymas yra įėjimas prieš gamtą. Jeigu visi būtų taip galvoję, tai sveikatingumas ir gyvenimo ilgis nebūtų toks, koks jis yra dabar.

Kas gi yra tas atjaunėjimo hormonas? Jis gaminamas *pituitari* liaukos, kuri yra priekinėje, apatinėje smegenų dalyje. Ji gamina visą eilę hormonų ir jų tarpe vadinamąjį atjaunėjimo hormoną, kuris yra ne kas kitas, kaip augimo hormonas, reguliuojantis žmogaus augimą. Jeigu vaikas jo turi mažai, tai jis būna ne užaugęs, o jeigu jo turi daug, tai jis užauga milžinu. Šis augimo hormonas yra specifinis žmogui. Kiekvienas gyvis turi skirtingą augimo hormoną, lygiai kaip ir augalai, kurie irgi turi skirtingus.

Augimo hormonas buvo žinomas anksčiau, bet tik 1958 metais dr. Robin, Bostone, jį panaudojo ne užaugusių vaikų gydymui. Nuo to laiko jis tapo populiariu vaistu tiems vaikams, kurie jo stokoja. Anksčiau šis hormonas gaminavo iš mirusių žmonių *pituitari* liaukų, kurias gaudavo iš Afrikos. Išskirtas iš *pituitari* liaukos, hormonas būdavo pasterizuojamas ir vartojamas ne užaugusių vaikų gydymui. Kai kurios *pituitari* liaukos būdavo užkrėtos virusais. Pasterizavimas nesunaikindavo liaukoje esančių virusų, todėl toks hormono gamybos būdas nebuvo priimtinas. 1991 metais Amerikoje iš 5,000 vaikų, kurie anksčiau buvo gavę taip pagaminto hormono injekcijas, septyni susirgo Creutzfeld-Jacob liga. Ši liga yra sukeliamą specifinio viruso. Gyvulių tarpe ji vadinama „mad cow disease“. Žmogui tarpe ji pasireiškia progresyvia demencija, tai yra proto silpnėjimu ir visų raumenų paralyžiumi. Ja užsikrėtęs, žmogus miršta po penkerių metų. Todėl augimo hormonas buvo pradėtas gaminti sintetiniu būdu, kuris yra gana komplikotas. 1985 metais Amerikos Kongresas išleido įstatymą „Orphans Drug Act“, pagal kurį dvi vaistų gamybos bendrovės gavo leidimą sintetiniu būdu gaminti augimo hormoną. Taip pagamintas hormonas vadinasi *humatrope* ir *somatropin*. Jis yra brangus. Gydymas metams kainuoja nuo 14 iki 30 tūkstančių dolerių. Dr. Rudman, augimo hormonų tyrinėtojas, su augimo hormonu darė bandymus. Jis surinko 24 senesnio amžiaus žmones (61-81 metų) su charakteringais senėjimo požymiais. Dvylikai žmonių davė augimo hormono injekcijas tris kartus savaitėje, o kitus paliko stebėjimui. Po 6 mėnesių skirtumas tarp gydytų ir negydytų buvo stebėtinai. Gavusių hormono injekcijas kūno riebalų kiekis sumažėjo 14%, raumenys padidėjo 8,5%, kepenys padidėjo 8% ir blužnis 23%. Blužnies padidėjimas

stiprina imunitetą. Gavusieji injekcijas tikrai atjaunėjo. Jų energija padidėjo. Vienam 65 metų asmeniui prailėjo plaukai tapo juodais. Nors dr. Rudman rezultatai ir buvo geri, bet buvo ir negatyvaus pašalinio veikimo reiškinių. Kai kurie gavusieji hormoną skundėsi riešo skausmais ir padidėjusiomis krūtims. Buvo aišku, kad hormono kiekis per didelis. Kiti tyrinėtojai, kaip Terry ir Chair, tyrė didesnių skaičių senstančių žmonių. Jie išmokė tuos žmones leisti vaistus sau patiems ir priėmė mažesnes dozes. Po kelių mėnesių, taip gydytų žmonių sveikatos stovis labai pagerėjo. Jų raumenys sustiprėjo, riebalų kiekis sumažėjo, o energijos padidėjo apie 84%, atmintis pagerėjo 85%, seksualinis pajėgumas pagerėjo 75%. Visi šie pagerėjimai išryškėjo trijų mėnesių laikotarpyje ir vis gerėjo iki 6 mėnesių. Visi gavusieji hormono injekcijas nesiskundė pašalinio veikimo reiškiniais.

Žmogui senstant, augimo hormono kiekis kūne mažėja. Mažėjant hormono kiekiui, žmogus sensta greičiau, lygiai kaip moteris po klimakterinio laikotarpio, sumažėjus estrogenų gamybai kūne. Kodėl hormono kiekis mažėja, žmogui senstant, nėra aišku. Augimo hormono kiekiai mažėjant, kūno struktūra pradeda keistis. Kūno riebalų kiekis padidėja, raumenys, organai ir kaulai mažėja, ir bendras kūno pajėgumas sumažėja. Duodant augimo hormono injekcijas, ne tik raumenys, organai ir kaulai sustiprėja, bet ir žmogaus savijauta bei žvairumas pagerėja. Lūžę kaulai hormono įtakoje geriau gyja.

Augimo hormonas, didindamas riebalų degimą, didina kūno energiją. Baltymų gamyba, anabolizmas vadinama, irgi pagerėja. Baltymo sudėtinųjų dalių — amino rūgščių, apykaitai padidėjus DNA ir RNA bei karbohidratų gamyba taip pat padidėja. Kartu padidėja ir kūno ląstelių dydis bei jų dalinimasis. Azoto kiekis kūne padidėja, todėl raumenys stiprėja ir didėja. Odoje vandens kiekis padidėja, todėl raukšlės pranyksta. Suaugusių žmonių odoje vandens yra apie 60%, tuo tarpu senstančių odoje būna tik apie 40%, todėl sena oda daugiau raukšlėjasi.

Augimo hormonas gerina nuotaiką, nes endorfinų gamyba smegenyse paaugėja. Endorfinai sukelia gerą, pakilumą nuotaiką, tuo tarpu kita smegenyse gaminama medžiaga, dopaminas, kuris sukelia irzlumą ir blogą nuotaiką, sumažėja. Tokiu būdu augimo hormonas stabdo depresiją, mažina nervinę įtampą, atstato gilų miegą, stabdo smegenų nykimą ir ilgina amžių. Duodant augimo hormoną, tūmuriu suaugusių žmonių, padidėja, todėl raumenys stiprėja ir didėja. Odoje vandens kiekis padidėja, todėl raukšlės pranyksta. Suaugusių žmonių odoje vandens yra apie 60%, tuo tarpu senstančių odoje būna tik apie 40%, todėl sena oda daugiau raukšlėjasi.

Augimo hormonas gerina nuotaiką, nes endorfinų gamyba smegenyse paaugėja. Endorfinai sukelia gerą, pakilumą nuotaiką, tuo tarpu kita smegenyse gaminama medžiaga, dopaminas, kuris sukelia irzlumą ir blogą nuotaiką, sumažėja. Tokiu būdu augimo hormonas stabdo depresiją, mažina nervinę įtampą, atstato gilų miegą, stabdo smegenų nykimą ir ilgina amžių. Duodant augimo hormoną, tūmuriu suaugusių žmonių, padidėja, todėl raumenys stiprėja ir didėja. Odoje vandens kiekis padidėja, todėl raukšlės pranyksta. Suaugusių žmonių odoje vandens yra apie 60%, tuo tarpu senstančių odoje būna tik apie 40%, todėl sena oda daugiau raukšlėjasi.

Vilniaus Universitetinės vaikų ligoninės pediatrijos klinikos onkohematologijos skyriuje sausio 21 d. apsilankę (iš kairės) ministro pirmininko žmona Nijolė Vagnorienė, prezidento žmona Alma Adamkienė ir Seimo pirm. žmona Grazina Landsbergienė. Sausio 23 d. Vilniaus rotušėje įvyko pokylis, kurio pelnas skirtas šiai ligoninei.

Nuotr. Eltos

Tymusinė liauka yra priekinėje, viršutinėje krūtinės ląstos dalyje, po krūtinkauliu. Pas vaikus tymusinė liauka būna palyginti didelė, brendimo metu ji dar padidėja, bet senatvėje jos lieka tik dešimta dalis.

Augimo hormonas prailgina ir gyvenimo trukmę. Šiuo metu vienintelis praktiškas būdas patikrinti, ar augimo hormonas prailgina gyvenimą, yra bandymas su gyvuliais. North Dakotos universiteto du tyrinėtojai, T. Gustad ir D. Khansari, darė bandymus su pelėmis. Jie turėjo grupę susekusių pelių. Vienom davė augimo hormono injekcijas, o kitas paliko stebėjimui. Po 13 savaičių pelių, kurios buvo palkintos stebėjimui, 61% nusiūpo, o iš tų pelių grupės, kurios buvo gavusios injekcijas, nusiūpo tik dvi. Dar po 4 savaičių visos negydytos hormonu pelės nugaišo, o gydytų nugaišo tik viena pelė. Taigi, augimo hormonas prailgino pelių gyvenimą. Nors ne visus su gyvuliais darytus bandymo rezultatus galima pritaikyti žmogui, bet toks tyrimas įtikina, kad augimo hormonas prailgina gyvenimą.

Prieš keletą metų Maryland veteranų ligoninėje buvo darytas bandymas su 27 senesnio amžiaus veteranais. Kai kuriems buvo duodamas augimo hormono injekcijos. Po kelių mėnesių gavusieji hormono injekcijas jautėsi stipresni, lyg būtų atjaunėję. Tų tyrimų direktorius dr. Spratt sakė anksčiau netikėjęs, kad augimo hormonas galėtų turėti tokią įtaką senam organizmui. Tokie pozityvūs teigimai apie augimo hormono veikimą su domino Amerikos Valstybinį senėjimui tirti institutą. 1992 metais institutas pradėjo plačios apimties tyrimus patikrinti augimo hormonų veikimą. Instituto tyrimas vyko šešiose klinikose ir tęsėsi penkerius metus. Jis baigėsi 1998 m. liepos 1 d. Tyrimų rezultatai bus paskelbti 1999 metais.

Visos idėjos, kaip žmones gydyti hormonais, yra taikomos žmonėms, turintiems daugiau negu 65 metus amžiaus. Bet nėra būtina laukti, kol pradėsi jaustis senu. Geriau juos vartoti, kol dar paties kūno hormonų gamyba nėra visai sumažėjusi. Žinoma, tas turi būti daroma gydytojo priežiūroje. Anksčiau augimo hormonas turėjo blogą reputaciją, kai atletai, norėdami išsiauginti stambius raumenis ir pasiekti gerus rezultatus, vartodami jį milžiniškom dozėmis, gaudavo mirtinąs širdies atakas. Imant mažas dozes, tokio pavojaus nebūna. Žmogui per 60 metų amžiaus duodama pusė tarptautinio vieneto tris kartus savaitėje. Kai kuriais atvejais jo kiekis galima didinti iki vie-

no tarptautinio vieneto. Nusėjęs vartoti hormoną, sveikatos būklė grįžta į pirmąjį stovį. Meksikoje augimo hormono injekcijos kainuoja daug mažiau negu Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Maistas, kaip žuvys, kiaušiniai ir sojos pupelių baltymai arba krekenos, esą didina hormonų gamybą kūne. Europoje yra plačiai vartojamas ir kitas hormonas, vadinamas jaunatvės šaltiniu, žymimas raideimis DHEA. (Dihydroepiandrosteronas). Jis yra adrenalinės liaukos gaminy. Žmogui senstant, jo kiekis kūne irgi mažėja. Šis hormonas skatina raumenų augimą, stiprina kūną ir ilgina amžių. Jis yra pigesnis negu augimo hormonas ir parduodamas tabletimis.

Na, o kas dar ilgina žmogaus amžių? 1958 metais Baltimorėje buvo pradėta ilgametė studija, kurioje dalyvavo 1,200 įvairaus amžiaus žmonių. Per 34 metus, kas dveji su puse metų tie žmonės buvo gydytojų nuodugniai tikrinami, darant kiekvienam asmeniui daugiau negu 100 įvairių tyrimų. Po 34 metų stebėjimo paskelbti duomenys parodė, kad didžiausias mirtingumas buvo tų žmonių tarpe, kurie buvo liesi ir tų, kurie buvo nutukę. Statistiniai duomenys taip pat rodo, kad ilgiausiai gyvena tie, kurių svoris vidutinis, nei per mažas, nei per didelis. Nors kai kurie Amerikos Senėjimui tirti instituto ekspertai tvirtina, kad padidintas svoris senesniame amžiuje nepavojingas. Pagal juos, riebalai yra energijos rezervas, kuris palaiko kūną ligos atveju, bet žymūs širdies ligų specialistai sako, kad didinti svorį senatvėje yra beprotybė. Padidintas kūno svoris didina ne tik kraujo spaudimą, bet ir cukraus kiekį, cholesterolį ir trigliceridus. Nutukę žmonės daugiau serga įvairiomis ligomis ir gyvena trumpiau. Siek tiek padidintas svoris gal ir nėra kenksmingas sveikam žmogui, bet tie, kurie serga diabetu, turi padidintą kraujo spaudimą, arba serga širdies ligomis, sumažinę svorį, gali geriau kontroliuoti tas ligas. Nors, žinoma, yra ir paradoksų. Winston Churchillis daug valė, daug gėrė, daug rūkė, ne darė mankštos, buvo nutukęs, bet išgyveno 90 metų ir buvo darbingas. Tuo tarpu kitas, kad ir nerūko, negeria alkoholinių gėrimų, palaiko normalų svorį, sportuoja ir, gavęs širdies ataką, miršta, nesulaukęs 40 metų. Šiuo atveju kūno svoris neturi reikšmės. Churchillis turėjo įgimtą atsparumą širdies ligoms, o kitas turėjo širdies ligoms polinkį. Bet yra apskaičiuota, kad artėjant prie 80 metų amžiaus, kūno mankšta ne tik kad gerina sveikatą, bet tai pat prailgina ir amžių nuo 1 iki 2 metų, ly-

ginant su tais, kurie mankštos nedaro. Ryto metu daroma mankšta duoda geriausių rezultatų. Vaikščiojimas nuo pusės iki vienos valandos penkis kartus savaitėje ryškiai prisideda prie geros sveikatos palaikymo.

Kylant kultūrai ir didėjant civilizacijai, žmogaus amžius ir be specialiu pastangų darosi ilgesnis. Dabar vyrų amžiaus vidurkis Jungtinėse Amerikos Valstijose yra 73 metai, moterų 80. Šimtą metų turinčių yra dvigubai daugiau, negu jų buvo 1980 metais. Statistiniai duomenys rodo, kad sulaukti ilgo amžiaus, ypač moterims, yra galima. Seni žmonės, kurie gyvena vieni, 87% yra moterys.

Didėjant amžiaus vidurkiui, didėja ir senų žmonių skaičius. Ne visi, ilgo amžiaus sulaukę, yra laimingi. Daugelis jų nusiskundžia negalavimais, skausmais bei chroniškomis ligomis, reikalingom medicinines

JAV LB Krašto valdybos pirm. Regina Narušienė ir JAV LB valdybos vykdomasis vicepirm. Visuomeninių reikalų tarybos pirm. dr. Vytautas Bieliauskas. Nuotr. Audronės Pakšienės

JAV LB ĮSTAIGA VAŠINGTONE NAUJOJE VIETOJE

Š.m. sausio 24 d. įvyko oficialus atidarymas JAV LB įstaigos naujoje vietoje, bu tent: 11250 Roger Bacon Dr., Reston, VA 22090. Anksčiau Bendruomenės įstaiga buvo Arlington, VA, ir kiek arčiau Vašingtono centro, bet jos patalpos buvo gana mažos ir, be to, pati aplinka tapo gana nemaloni. JAV LB įstaigos direktorė Audronė Pakšienė, jau kurį laiką ieškojusi naujų patalpų, pagaliau jas surado. Nors įstaiga yra dabar kiek toliau nuo centro, bet ji yra netoli greitkelio, vedančio į Dulles oro uostą ir lengvai pasiekama. Įstaigos erdvė, nors beveik padvigubėjo, vis dėlto mažesnė, negu mes jos norėtume. Bet pati aplinka labai maloni ir turi vietos automobiliams pastatyti, kas yra labai svarbu Vašingtono rajonuose. Įstaiga yra pirmame

aukšte. Įstaigos atidarymas įvyko 2 val. p.p., jį atvyko Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė ir vykdomasis vicepirmininkas dr. Vytautas Bieliauskas. Taip pat dalyvavo L. R. ambasadorius St. Sakalauskas ir Jūratė Sakalauskienė, Rita Kazragienė. Įstaigos atidarymo progą pagrindinį žodį tarė JAV LB tarybos pirmininkas plk. Donatas Skučas. Taip pat sveikinius pareiškė ambasadorius Sakalauskas ir LB Vašingtono apylinkės pirmininkas Viktoras Nakas. Vėliau dalyvavusieji pakėlė taures šampano ir palinkėjo JAV LB įstaigai ir jos direktorei Audronėi Pakšienei pasisekimo visuose darbuose. Šiuo metu įstaigoje dirba tik viena direktorė, bet ieškoma talkininkų iš Vašingtono apylinkės lietuvių tarpo, nes darbo apimtis didė-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami pato išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuva:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausios redaktorė - Danutė Bindokienė

Administracijos - Valentinas Krumpalis

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ka nors skelbti.
- Redakcija straipsnius tašo savo nuotūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8250

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 596-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia i vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 596-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Fairview Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-852-5353
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

ARAS ŽIJOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-8622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

ja kasdien. Įstaigoje yra modernūs kompiuteriai, nupirkti padedant Lietuvii fondui. Po jaukaus pobūvio svečiai išsikirstė, o JAV LB pareigūnai: Narušienė, Skučas ir Bieliauskas nuvyko į Pakščių namus, kur jie turėjo posėdį su Vašingtono apylinkės valdyba, kuriai atstovavo V. Nakas — pirmininkas, D. Suziedelis, G. Draugelis ir A. Šilas. JAV LB įstaigos adresas yra: tel. (703) 397-0950; fax: (703) 397-09512; e-mail: lacinc@erols.com ir webside: www.JAVLB.org

GINČAS TARP LENKŲ IR ŽYDŲ STIPRĖJA

E. RINGUS

Apie kvičtą ir abiejų šių tautų nesutarimus jau buvo rašyta. Tačiau ginčas ne tik nesibaigia, nesilpnėja, bet stiprėja. Agresyvioji pusė šitaime ginče priklauso žydų organizacijų atstovams, ypač Amerikoje. „Dziennik Zwiankowy“ dažnai spausdina straipsnius apie lenkų vardo žeminimą įvairiose žiniasklaidos priemonėse, todėl rašinių autoriai kviečia lenkus nelikti pasyviais ir ginti savo vardą. Lenkus ypač erzina kai kurių žydų organizacijų apkaltinimai bendradarbiavimu su vokiečiais Antrojo pasaulinio karo metu.

Z. Frank savo straipsnyje išvardina keletą atvejų, kur lenkai yra kaltinami antisemitizmu. Čikagos ekranuose buvo rodomas žydų gyvenimas Bransk miestelyje, kuriame lenkai, pagal autorių, parodyti labai neigiamai. New York televizijos laidų serijoje, pavadintoje „Back to Poland“, žiūrovai bandomi įtikinti, kad trečdalis Lenkijos turto priklausė žydams, kad advokatų įstaiga Fagan and Devino reikalauja iš Lenkijos kompensacijos, daug didesnės negu iš Šveicarijos.

Pernai metų pradžioje ginčas tarp abiejų visuomenių sustiprėjo, kai lenkai, norėdami pagerbti aukas, žuvusias Auschwitz lageryje, pradėjo statyti kryžius prie buvusio lagerio tvoros. Izraelio vyriausybė ir įvairios organizacijos pradėjo reikalauti pašalinti pastatytus kryžius ir visą lagerio plotą padaryti „eksterioriniu“.

Lapkričio 8 d. organizacija, vadinta Shalom International, New Yorke prie Lenkijos konsulato savo šūkiose reikalavo kryžius pašalinti, kaltinti Vatikaną, dabartinį popiežių ir popiežių Pijų XII už jų pasyvumą, kai vyko žydų naikinimas.

Šiais metais jėzuitų vadovaujama universitete Kalifornijoje bus šaukiamas suvažiavimas, kuriame vėl bus svarstomi žydų ir lenkų santykiai paskutiniame dešimtmetyje.

Tuo tarpu ginčai tarp lenkų ir žydų eina visu greičiu. Gruodžio pradžioje Vašingtone įvyko suvažiavimas, nusitęsęs keturias dienas. Jame dalyvavo atstovai iš 6 kraštų ir 16 žydiškų organizacijų. Pagrindinė tema buvo „Turtai iš Holokausto laikotarpio“. Panašius suvažiavimus jau buvo įvykę prieš metus Londone. Ten buvo įsteigtas „Fondas remti Holokausto aukas“. Pradėta daug bylų prieš Šveicarijos bankus, kuriuose buvo sąskaitų, priklausančių nacių aukoms, gulėjo daug aukso, atimto iš nacių aukų ir sulieto iš išluptų dantų. Pagal įvairius pranešimus, Šveicarijos bankai jau išmokėjo per milijardą dolerių, tačiau tik nedidelės sumos pasiekė tikruosius savininkus ar jų palikuonis. Didelė dalis pereis į įvairių organizacijų sąskaitas ir advokatų rankas. Šie už patarnavimą ima 300 dol. už valandą ir 10% nuošimčių nuo gautos sumos.

Per suvažiavimą Vašingtone pradėta nagrinėti nauja tema „Kompensacija dirbusiems vokiečių pramonėje karo metu“. Prieita išvados, kad 1 milijonas žydų žuvo dėl sunkaus darbo ir alkio. Skelbiama, kad kitų tautybių asmenų žuvo 7,7 mln. Tačiau paskutiniai nesulaukė nei atlyginimo, nei atsiprašymo. Jų klausimas netgi nebuvo diskutuojamas, pasirašant taikos sutartį. Sovietai dalį kompensacijos atsiėmė, išveždami viską, kas buvo galima išmuntuoti.

Naujai atsikūrusi Baltgudija ir Ukraina visgi iškėlė savo reikalavimus už nacių padarytas skriaudas. Iš Amerikos atstovų jiems pavyko ištraukti pripažinimą, kad: „Visi žydai buvo nacių aukos, bet ne visos aukos buvo žydai“. Lenkai skaičiuoja, kad daugiau nei 3 mln. jų tautiečių žuvo vokiečių okupacijos metu.

Pirmą kartą tarptautinėje viešumoje pasirodė cigonų atstovai. Jie priminė pasauliui, kad jie taip pat buvo naikinaimi, tik todėl, kad buvo „čigonai“.

Straipsnių autoriai įvairiuose lenkiškuose laikraščiuose skatina savo atstovus būsimose konferencijose iš pagrindų peržiūrėti lenkų-žydų santykius 20-me šimtmečiuje, reikalaujanti pataisyti įvairiose Holokausto parodose. Lenkų žurnalistas ypač skaudina kadais pasakytą šie žodžiai: „Lenkai kudiškai antisemitizma igauna su motinos pienu“. Tuos žodžius pasakė ne ilinilis pilietis, bet buvęs Izraelio premjeras I. Shamir. Lenkų visuomenė erzina ir skaudina priešlenkiška įvairių organizacijų veikla, kur jie beveik lyginami su vokiečiais. Frank savo straipsnyje tikisi, kad žydiškos organizacijos savo reikalavimus Lenkijos adresu sustabdys, nes tai tik augina antisemitizmą nusiuteikusių piliečių skaičių. Panašiai galvoja labiau ortodoksiškai nusiteikę žydai. Jų nuomone, fi-

Prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma sausio 23-įją Vilniaus rotušėje šoko pirmą kartą sostinėje rengiamame Vienos pokilyje.

LIETUVOJE DAUG NELEGALIAI DIRBANČIŲJŲ

Statistikos departamento užimtumo statistikos skyriaus viršininkė Vitalija Motiekaitienė mano, kad nei smulkiųjų prekybininkų veiklos suvaržymai, nei Rusijos krizė didesnės įtakos nelegalaus darbo rinkai neturės. „Nedarbas šią žiemą truputį išaugo, tačiau tai normalus šio sezono nedarbo didėjimas“, sakė ji.

Nelegalaus darbo rinkoje šiuo metu dirba per 200,000 žmonių.

Statistikos departamento apklausos duomenys rodo, kad pagal žodinį susitarimą valstybėje dirba 70,000 žmonių, tačiau V. Motiekaitienė mano, jog šis skaičius, palyginus su dirbančiųjų bei bedarbių skaičiumi, nėra tikslus. Įvairūs šaltiniai nurodo, jog nelegalaus darbo apimtys svyruoja nuo 200 iki 300,000 darbingo amžiaus gyventojų.

Valstybinės darbo inspekcijos vyriausiasis darbo inspektorius Mindaugas Pluktas teigia, kad įmanoma nustatyti tik juridiskai įteisintose įmonėse nelegaliai dirbančius asmenis, nes pas pavienius asmenis, net ir turėdamas informacijos apie nelegaliai įdarbintus žmones, nepateks.

Daugiausia pagal žodinius susitarimus dirbančių žmonių būna prekyboje, restoranuose, kavinėse, viešbučiuose bei nedidelėse dirbtuvėse.

nansiniai reikalavimai iš Holokausto tragedijos daro ne visai svarų verslą.

Autoriai skundžiasi, kad įvairūs atsiprašymai Izraelin keliavusių prezidentų, premjerų, ministrų nestabdo anti-lenkiškos propagandos, kurios jie tikrai neužsitaravo.

Pernai nustatyta 240 žmonių, dirbusių be darbo sutarčių. Nors didelės baudos ir sudrausmino kai kuriuos darbdavius, tačiau įstatymų spragos leidžia išvengti atsakomybės. Iš 150 darbdavių, kuriems pastaraisiais metais paskirtos baudos už nelegaliai įdarbintus žmones, tik 2 sumokėjo baudas, o likusieji kreipėsi į teismą.

* **Jaroslavio apskrities gubernatorius** Anatolij Lisicinas Lietuvos rusų mokykloms dovanoja vadovėlių ir rusų literatūros skaitinių. Dovanos įteikime dalyvavo Rusijos ambasadorius Lietuvoje Konstantinas Mozelis bei švietimo ir mokslo ministras Kornelijus Platelis.

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis su žmona Gražina sausio 23-įją Vilniaus rotušėje.

Nuotr. Eltos

Danutė Bindokienė

Šoko valsus. Na tai kas?

Š.m. sausio 23 d. Vilniuje buvo suruoštas pokylis, kurio tema — Vienos valsai. Kiek iš spaudos (ir iš Eltos atsiųstų nuotraukų) galėjome sužinoti, pokylis buvo puošnus, šaunus, gausus dalyviais ir atnešė nemažai pelno labai svarbiui tikslui — Vilniaus universiteto Santariškių klinikų onkologijos centro vaikų skyriui. Tačiau šis renginys taip pat susilaukė aštrios kritikos ir net suorganizuotų protesto demonstracijų, kurioms žinia sklandė, pasinaudojusi gera proga bakstelėti vyriausybei, skyrė daugiau vietos, negu būtų buvę verta.

Nesunku mums, gyvenantiems Amerikoje, suprasti tokio renginio svarbą ir tikslą, nes tai galbūt labiausiai primintinas ir lengviausias būdas surinkti lėšų paramos reikalingiems. Vadinamieji „benefit“, t.y., labdaros tikslams ruošiami, renginiai Amerikoje yra kone kasdienybė. Juos ruošia muziejams remti draugijos, baletu ar operos teatrui išlaikyti organizacijos, ligoninių, įvairių labdaros centrų, medicininių ir kitų moksline tyrimų labui, o kartais net benamių šunų ar kačių globos namams įsteigti.

Kadangi svarbų į šiuos renginius privilioti kuo daugiau publikos (ypač pasiturintios ir galinčios paaugoti didesnes sumas), rengėjai stengiasi sudaryti įdomią programą, atrasti gražias patalpas, žadėti skanią vakarienę, o loterijai, jeigu tokia organizuojama, surinkti vertingus laimėjimus ir išplatinti kiek įmanoma daugiau bilietėlių. Amerikiečiai taip pat pasikviečia įdomius svečius, pvz., populiariusius filmų ar televizijos aktorius, žinomus visuomenininkus, žymesnius politikus, nors ir reikia už atsilankymą jiems mokėti stambius honorarus.

Nepaisant, kad tuos renginius ruošia savanoriai talkininkai, kartais ruošos darbai pareikalauja nemažai išlaidų, tačiau tikima, kad visgi tas apsimoka, nes — kuo įdomesnis, įspūdingesnis renginys, tuo daugiau žmonių susirenka, tad ir pajamos būna proporcingai didesnės. Toks veiklos būdas visiems čia žinomas ir visiškai priimtinas, nes, kaip sakoma — tikslas pateisina priemones.

Tokio pobūdžio labdaros renginių ruošimas nesunkiai suprantamas jaunesniųjų kartų lietuviams. Jie, jeigu apskritai yra įsitraukę į lietuviškos labdaros veiklą, taip pat šia formule pasinaudoja. Tačiau vyresnieji, nors šiame

krašte gyvenę keletą dešimtmečių, yra įsitikinę, kad ruošti pokylis ar koncertus prabangiose salėse yra pinigų eikvojimas ir būtų daug prasmingiau lėšas, išleidžiamas salės nuomai ar kitiems priedams, atiduoti šelpiniesiems.

Dėl to kritikos yra susilaukusi ir Lithuanian Mercy Lift organizacija, nors kasmet sekmingai surenka milijonus dolerių vertės paramos (ne iš lietuvių, o amerikiečių) ligoninėms Lietuvoje, ir net „Draugai“, kurio rudeniniai pokyliai jau daug metų ruošiami vienoje puošnesniųjų Čikagos salių.

Žinoma, mūsų visuomenė paprastai turi labai tvirtą nusistatymą, ką ir kaip reikia veikti, todėl jokie paaiškinimai ar pasiteisinimai čia nebūtų veiksmingi. Pasirodo, kad tokia pati nuomonė vyrauja ir Lietuvoje, kuri tik pradeda žengti pirmuosius žingsnius savanoriškos labdaros ar kitos visuomeninės veiklos keliu. Tą patvirtina ir demonstracijos „Vienos“ pokylio metu.

Ar tikrai tas renginys buvo vertas kritikos? Juk daug kartų girdėjome ir skaitėme apie prabangiausiuose Lietuvos viešbučiuose bei restoranuose ruoštas puotas, kur surenka „piniguotoji grietinė“ ir vieno vakaro linksmyboms išleidžia kelis kartus daugiau, negu kai kurie gyventojai gauna per mėnesį. Girdime apie restauruojamus rūmus, lėšas paminklams, visur dygstantiems, kaip grybai po lietaus; apie naujų bažnyčių statybą, kai senosios baigia griūti ir jose, net švenčių metu, tesurenka saujelę maldininkų (geriau visų pirma pasirūpinti, kad Dievo namai būtų statomi žmonių širdyse?) ir niekas neprotestuoja, nedemonstruoja.

Šiuo metu kaip tik svarbu į Lietuvos visuomeninį gyvenimą įpratinti labiau pasiturintius tautiečius, kurie okupacijos metais buvo linkę rūpintis tik savais reikalais. Vyriausybė, nors ir prie geriausių norų, negalėtų — ir neturėtų — užkaišioti visų, tautos gyvenime atsirandančių finansinių skylių. Net ir turtinguose kraštuose, pvz., Amerikoje, daug kur reikia patiems gyventojams pasirūpinti, šelpiti, išlaikyti. Jeigu Lietuvoje tai padės įgyvendinti Vienos tema ar kitoks šaunesnis pokylis, reikia palinkėti sėkmės. Juk yra blogesnių dalykų, kaip gražiai pasipuoti ir šokti valsus...

ŠVIETIMAS ZARASŲ APSKRITYJE

PETRAS MATEKŪNAS

Nr.10

Tėsinys

Buvo prieinama lietuvių kalba ir Lietuvos istorija, policijos tarnyba, ginklų ir viešosios policijos teisė bei kiti dalykai. Mokytojų kadra sudarė civiliai ir policijos tarnautojai. Mokykla išleis tris laidas, apie 150 klausytojų.

Vaikų prieglauda. Vaikų prieglauda veikė tik Antalieptėje. Į ją buvo priimami vaikai, ne tik iš Zarasų, bet ir kitų apskrities. Iš viso prieglaudoje buvo apie 100 vaikų. Ją išlaikė Švč. Jėzaus Širdies kongregacijos seserys. Jos vaikčius gražiai auklėjo, mokė ir gerai paruošė gyvenimui. Auklėtiniai, bodami prieglaudoje, galėjo baigti vidurinį ir net aukštesnį mokslo.

Vaikų darželiai. Zarasų apskrityje veikė keli vaikų darželiai: Zarasuose, Dusetoje, Antalieptėje ir Salake. Visuose darželiuose dirbo po vieną auklėtoją.

Žemės ūkio mokyklos ir kursai

Zarasų mieste ir apskrityje, ypač antrame nepriklausomybės dešimtmetyje, pradėjo veikti žemės ūkio mokyklos ir įvairūs kursai.

Mergaičių žemės ūkio mokykla. Ji buvo įsteigta 1924 m. Antalieptėje. Tai buvo pirmoji žemės ūkio mokykla Zarasų apskrityje. Ją įsteigė Lietuvos Moterų kultūros draugija. Mokyklą vėliau pa-

remė Švč. Jėzaus Širdies Kongregacijos seserys. Kiekvienais metais lankydavo apie 60 mergaičių iš įvairių Zarasų apskrities apylinkių. Mokslas tęsėsi dvejus metus. Buvo išinama net 33 bendrojo ir specialaus lavinimo dalykai. Prie mokyklos buvo pavyzdinis sodas, daržas, paukštynas ir gyvulių tvartai. Mokykla uždaryta 1940 m. Jos vietoje įsteigta vienmetė namų ruošos ir bitininkų mokykla, o 1958 m. žemės ūkio technikumai.

Žemės ūkio mokykla. Pirmoji žemės ūkio mokykla buvo įsteigta Zarasuose. Ji veikdavo penkis mėnesius žiemos metu. Nuo 1930 m. ligi 1941 m. ją baigė per 500 ūkininkaičių. Tos mokyklos vedėju buvo agr. V. Šalinas, o vėliau J. Duoblys. 1941 m. mokykla buvo perkelta į Dusetą miestelį.

Žemesnioji žemės ūkio mokykla. Pirmoji žemesnioji žemės ūkio mokykla buvo įsteigta 1920 m. Antalieptėje. Lankė abiejų lyčių apylinkės jaunuomenės. 1924 m. ji buvo perkelta į Salas, Rokiškio apskr.

1940 m. kai Dukstas ir jo apylinkės buvo priskirtos prie Zarasų apskr., Dukstas m. buvo įsteigta antroji tokio pobūdžio mokykla, kuri veikė ligi 1944 m. liepos mėn.

Žemės ūkio kursai. Tokie kursai buvo surengti Kiviškyje, Imbrado valsč., ir 1943 m. Zarasų mieste. Mokslas jose užsitęsė penkis mėnesius.

Žemės ūkio klasės. Be įvairių žemės ūkio mokyklų ir kursų, nuo 1929 m. prie pradžios mokyklų dar veikdavo žemės ūkio klasės, kurias galėjo lankyti įvairaus amžiaus kaimo jaunuomenės. Kursas davė išsilavinimą žiemos metu per penkis mėnesius. Išklause kursą ir išlaikė egzaminus, klausytojai gaudavo atitinkamus pažymėjimus. Tų klasių vadovai buvo pradžios moky-

los mokytojai baigę specialius, mokytojams surengtus, žemės ūkio kursus. Klasės veikė prie šių pradžios mokyklų: Zarasuose, vedėjas Alfonsas Matukas; Bachmatuose, Smalvų valsč., ved. P. Siderkevičius; Antalieptėje, ved. J. Triponis; Dusetoje, ved. P. Kuzmickas; Degučiuose, ved. J. Markelis; Salake, ved. J. Jauniškis ir Vencavuose, Antalieptės valsč., ved. S. Palūnys.

Simas Palūnys pirmaisiais nepriklausomybės metais buvo Zarasų apskr. pradžios mokyklų instruktorius, o antrame bolševikmetyje — Zarasų rajono švietimo skyriaus vedėjas. Mirė 1967 m. rugpjūtį mėn. pradžioje. Tą patią dieną mirė ir jo žmona.

1934 m. žemės ūkio klasės buvo panaikintos. Žemės ūkio kurseliai. Tie kurseliai užsitęsė 3 ar 4 dienas. Kurseliuose būdavo skaitomos paskaitos žemės ūkio klausimais.

Kuriu kirstų rąstų svirnas Magunų kaime, Zarasų apskr.

Įvairūs amatų kursai

Pirmieji dvejų metų amatų kursai buvo surengti Antalieptėje prie vienuolyno. Jose buvo paruošta gerų specialistų kirpimo, siuvimo, mezgimo ir

rankdarbių srityje. Vėliau amatų kursas, ypač antrame nepriklausomybės dešimtmetyje, pradėjo rengti žemės ūkio rūmai. Buvo surengta audimo, šėrimo ir kailių išdirbimo bei kiti kursai. (B.d.)

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

PRAŠO ATSLIEPTI

Dievo tarno arkivyskupo Mečislovo Reinio Beatifikacijos bylos postulatorius, Lietuvos Vyskupų konferencijos sekretorius vyskupas Jonas Boruta, SJ, prašo atsiliepti visus, kurie pažinojo arkivyskupą M. Reinį, su juo bendravo ar turėjo progą stebėti šio katalikų Bažnyčios hierarcho gyvenimą bei jo veiklą. Savo liudijimą prašo pateikti Beatifikacijos bylos tribunolui (adresas: arkivyskupo M. Reinio Beatifikacijos bylos tribunolui, Vilniaus arkivyskupijos kurija, Šventaragio 4, LT-2001 Vilnius).

Visus tikinčiuosius kviečiame įsijungti į maldą arkivyskupo Mečislovo Reinio paskelbimo Bažnyčios palaimintuoju intencija.

Kviečiame visus, slėgiamus ligų, bėdų ar kitokių vargų, prašyti Dievo pagalbos, užtautiant Dievo tarnui Mečislovui Reinui.

Apie patirtas malones prašome Beatifikacijos bylos tribunolui.

Laukiame bendrų prašymų, kad Dievo tarnas Mečislovas Reinys greičiau būtų paskelbtas palaimintuoju. Tuo būdu išryškėtų, kad visa Dievo tauta Lietuvoje arkivyskupą Mečislovą Reinį laiko Bažnyčios kankiniu ir yra įsitikinusi jo šventumu.

Vysk. Jonas Boruta, SJ
LVK Generalinis sekretorius
M. Reinio Beatifikacijos bylos postulatorius

BUS IŠLEISTOS POPIEŽIŲ BULĖS

Anot Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos Rankraščių skyriaus redaktorės D. Tarailienės, M. Mažvydo bibliotekoje Vilniuje saugomos dvidešimt aštuonios 1477-1899 m. popiežių bulės, pasirašytos popiežių Pauliaus II, Klemenso VIII, Pauliaus V, Urbono VII, Pijaus VI ir Leono XIII. Šie iškilmingi rašto paminklai, kaip ir dera, rašyti ant pergamento lotynų kalba. Bibliotekoje saugomos bulės gerai išsilaikiusios, dauguma jų su popiežiaus antspaudais. Seniausia M. Mažvydo bibliotekos Rankraščių skyriuje saugoma bulė pasirašyta Pauliaus II 1477 m., vėliausia — Leono XIII 1899 m. Nors, pasak Rankraščių skyriaus redaktorės R. Narbutaitės, dau-

guma bulių skirtos Italijos vyskupijoms, tačiau šešios rašytos Žemaičių ir Vilniaus vyskupijoms. Spėjama, jog bulės į M. Mažvydo biblioteką galėjo patekti apie 1946-1947 m., kai tuometinis bibliotekos direktorius J. Rimantas pokario sumaišties laikotarpiu turėjo įgaliojimus rinkti ir saugoti be priežiūros likusius vertingus dokumentus ir knygas.

Pasak Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos Rankraščių skyriaus vedėjos J. Steponaitienės, bibliotekoje dar 1986 m. buvo sudarytas Rankraščių skyrius saugomų dokumentų katalogas, kuriame įrašytos ir bulės. Šie rašto paminklai yra labai specifinis tyrinėjimų objektas, o Lietuvoje istorikų, besidomiančių popiežių dokumentais, nedaug. Tačiau, Rankraščių skyriaus darbuotojų manymu, visuomenei šie unikalus rašto paminklai gali būti labai įdomūs, juolab artėjant Didžiajam 2000-ųjų jubiliejui. Todėl sumanyta leisti visą bulių katalogą — albumą, o galbūt eksponuoti parodoje ir pačias bulės. Jos bus leidžiamos su pilnu aprašu, šalia pateikiant vertimą į lietuvių kalbą. Parengiamieji darbai jau vyksta: kai kurios bulės baigiamos restauruoti bibliotekos Restauravimo ir konservavimo centre. Rankraščių skyriaus specialistės su rankraštiniu katalogo variantu numatytos supažindinti Lietuvos Vyskupų Konferenciją, tikėdamasi sulaukti patarimų ir Bažnyčios istorikų atsiliepimų. „Juolab, — sakė J. Steponaitienė, — kad ligi šiol negalima atsakyti į klausimą, kaip Italijos vyskupijoms skirtos bulės atsikūrė Lietuvoje.“

BŽ, 1998, Nr. 23

BLAIVYBĖS SUVAŽIAVIMĖ

Praėjusių metų lapkričio mėn. Kazlų Rūdoje vyko vysk. M. Valanciaus blaivybės sąjūdžio Vilkauskio vyskupijos I suvažiavimas, skirtas vyskupo M. Valanciaus 140-osioms blaivybės veiklos metinėms paminėti. Kazlų Rūdoje šis sąjūdis prasidėjo 1997 m. literatų klubo „Girių versmė“ organizuotu blaivybės giesmės konkursu. Šio sąjūdžio Kazlų Rūdos skyriui vadovavęs literatų klubo narys Algirdas Jankauskas suvažiavimo metu buvo išrinktas Vilkauskio vyskupijos blaivybės sąjūdžio valdybos pirmininku. Pirmo-

sios dienos posėdyje dalyvavo vyskupijos generalvikaras, mons., prof., bažn. t. hab. dr. Vincas Jonas Bartuška, Marijampolės apskrities viršininkas K. Jankauskas, meras J. Vaičiulis, lieto seniūnas V. Kazlas, sąjūdžio vadovai ir nariai iš Vilniaus, kitų Lietuvos vietų, Vilkauskio vyskupijos parapijų. Į suvažiavimą atvyko ir Vilkauskio vyskupas Juozas Žemaitis, MIC, Vilkauskio katedros klebonas prelatas Vytautas Gustaitis, „Saulėtekio žinių“ redaktorius kun. Pranas Gavėnas, Nepriklausomybės akto signataras A. Endriukaitis. Kalbėjusieji suvažiavime ragino eiti blaivybės, susivaldymo, savitvarkos keliu. Meninę programą atliko gausus valančiųjų būrys, literatų ir dailininkų klubas „Girių versmė“ nariai, giedoję chorai. Kazlų Rūdos bažnyčioje šv. Mišias koncelebravo vyskupas J. Žemaitis, MIC, prel. V. Gustaitis. Buvo pašventinta Vilkauskio vyskupijos blaivybės sąjūdžio vėliava, šalia bažnyčios pastatytas suvažiavimui atminti skirtas kryžius su užrašu: „Dieve, saugok Lietuvą nuo alkoholio ir narkomanijos pavojaus!“

BŽ, 1998, Nr. 22

KACĖRGINĖJE — NAUJA KOPLYČIA

Gruodžio 27 d. Vilkauskio vyskupas J. Žemaitis, MIC, pašventino naują kopyčią Kacėrginėje. Kopyčią pastatė sumanyta dar prieš karą. Jos eskizą projektą yra parengęs V. Landsbergis-Zemkalnis. Pagal jį ir buvo suprojektuota kopyčia, kuriai suteiktas šv. Onos titulas. Pamaldose dalyvavo Vilkauskio vyskupijos generalvikaras bažn. teisės dr. prof. mons. V. J. Bartuška, Seimo pirmininkas V. Landsbergis, Kauno apskrities viršininkas K. Starkevičius, gausus būrys tikinčiųjų.

VALGYKLA SKURSTANTIEMS VAIKAMS

Sausio 4 d. Šiaulių Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje atidaryta labdaros valgykla skurstantiems ir benamiams vaikams. Pasak bažnyčios klebono K. Daknevičiaus, vaikai maitinami kartą per dieną (gauna nemokamus pietus); kol kas jų 20, bet vėliau, manoma, bus galima pavalgydinti iki 50. Lėšų šiai labdaros akcijai skiria Maltos ordinas, „Caritas“, parapija. Klebonas tikisi vėliau paramos sulaukti ir iš įvairių Šiaulių miesto įmonių ir įstaigų.

• **Kazlų Rūda.** Kalėdiniu laikotarpiu Kazlų Rūdos seniūnijos salėje pirmą kartą buvo organizuotas religinių paveikslėlių konkursas. Daugiausia paveikslėlių (1,280) surinko Kazlų Rūdos pradinės mokyklos I klasės mokinė Monika Razulevičiūtė. Apdovanojimai įteikti bažnyčioje pirmąją šv. Kalėdų dieną. Dovanos ir padėkos raštus teikė kun. T. Vallianus ir seniūnas V. Kazlas.

• **Kazlų Rūda.** Gruodžio 26 d. parapijos jaunimas Laisvalaikio centre surengė šventę: vyko vaidinimas, mažesnieji ir vyresnieji šoko su Kalėdų seneliu, žaidė, vaišinosi, dalyvavo įvairiose viktorinose.

• **Likėnai.** Sausio 1-3 d. Likėnų sanatorijoje Biržų klebono S. Kazėno, SJ, ir Šeimos centro iniciatyva vyko šeimų stovykla. Stovyklavo 10 šeimų, iš jų 4 iš Biržų. Stovykloje sveikavosi ir paskaitas skaitė gyd. N. Liobikienė ir Lietuvos katalikų moterų sąjungos dvasios vadovas mons. J. Antanavičius.

BŽ, 1999, Nr. 1

Prelatą Joną Kučingį sveikina poetas Bernardas Brazdžionis. Nuotr. V. Štoko

JO ŠIRDIES GERUMĄ PAJUTO VISA LIETUVA

Praeitų metų paskutinį sekmadienį Šv. Kazimiero bažnyčioje susirinko nepaprastai daug žmonių. Tą dieną šios bažnyčios ir parapijos statytas bei lietuvių centro įkūrėjas prel. Jonas Kučingis šventė savo 90-ąjį gimtadienį. Šventė prasidėjo susikaupto maldomis, kurias laikė klebonas prel. Algirdas Olšauskas ir kunigas Stanislovas Anušis. Jubilatas prel. J. Kučingis pasakė jaudinančią pamokslą. Jis kalbėjo apie tai, kad ne žmogus eina į Dievą, bet Dievas eina ieškoti žmogaus jo gyvenimo sunkumuose ir klisčių. Bažnyčios choras, vadovaujamas muziko Viktoro Ralio, su dideliu įsijautimu atliko prelato J. Kučingio sukurtą jaudinančią giesmę „Prieš altorių“.

Po pamaldų parapijiečių minia susirinko salėje, laukdami ateinančio šventės kaitininko. Tautiniais drabužiais pasipuošusios „Spindulio“ šokėjos atlydėjo gerbiama jubiliatą parapijos salėn. Atlydėtas garbūsis prelatus, visų jo laukusių nuostabai, kukliai atsisėdė prie salės durų. Renginio vadovas Juozas Pupius pradėjo skaityti sveikinimus, gautus iš Lietuvos ir vietinių organizacijų. Brangų prelato sveikinimą Lietuvos ir lietuvių išeivijos aukštieji dvasininkai: Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas, Vilniaus Arkivyskupas Juozas Ziemaitis, Vyskupas Paulius Baltakis savo sveikinime rašo: „Su nuširdžiu dėkingumu Dievo Apvaizdai jungiuos dvasioje prie visų geros valios žmonių, susirinkusių pagerbti Jūsų 90-tojo gimtadienio progą. Jūsų kilnus gyvenimas ir skėmingas apaštališkas mums visiems yra sėkmingas pavyzdys. Mielas prelata, sveikinu Jus ir meldžiu gerąjį Dievą, kad Jis ir toliau laimintų Jūsų gėrą sveikatą ir apaštalinę dvasią, kad dar ilgus metus galėtumėte džiaugtis Jūsų malonia draugyste“. Vilniaus Arkivyskupijos metropolitas Audrys Juozas Backis, vyskupas lietuviams katalikams išseivijoje Paulius A. Baltakis, Telsių vyskupas Antanas Vaitis ir Vilkauskio vyskupas Juozas Žemaitis.

Vyskupas Paulius Baltakis savo sveikinime rašo: „Su nuširdžiu dėkingumu Dievo Apvaizdai jungiuos dvasioje prie visų geros valios žmonių, susirinkusių pagerbti Jūsų 90-tojo gimtadienio progą. Jūsų kilnus gyvenimas ir skėmingas apaštališkas mums visiems yra sėkmingas pavyzdys. Mielas prelata, sveikinu Jus ir meldžiu gerąjį Dievą, kad Jis ir toliau laimintų Jūsų gėrą sveikatą ir apaštalinę dvasią, kad dar ilgus metus galėtumėte džiaugtis Jūsų malonia draugyste“. Vilniaus Arkivyskupijos metropolitas Audrys Juozas Backis rašo: „Džiaugiamės Jūsų nuveiktais darbais Bažnyčiai ir tėvynei. Dėkojame Dievui už suteiktas Jums dovanas, kurias Jūs taip uoliai panaudojote Jo tarnyboje“. Vilkauskio vyskupas Juozas Žemaitis: „Prieš 90 metų pradėję žemišką kelią, brandžiausius savo gyvenimo metus Jūs skyrėte darbiui Viešpaties vynuogynė. Jūsų nenuilstamų pastangų dėka susikūrė lietuvių katalikų bendruomenė Los Angeles mieste. Jūsų rūpestis pasiekė ir toli likusią Lietuvą. Čia Jūs didžiavasiškos paramos dėka ne tik iš griuvėsių prisikėlė šventovės, bet ir daugelis ti-

kinčiųjų buvo aprūpinti dvasine literatūra. Teatlygina Jums Dievas už ištikimą tarnybą Jam, meilę gimtajai žemei, rūpestį jos žmonių dvasiniais ir materialiniais reikalais. Savo ir mons. Vincento Bartuškos vardu nuširdžiai sveikinu Jus, švenčiantį gražų jubiliejų, ir linkiu gausios Dievo palaimos.“ — baigiamą laišką. Antanas Vaičius, Telsių vyskupas pažymėjo: „Karo audros nublokštas į Vakarų pasaulį, Jūs tvirtas, kaip tas Žemaitijos ažuolas, ne tik laikėte visus sunkumus, bet stiprinote vargą ištiktus tautiečius. Savo negestama energija atlikote daug nuostabių darbų. Jūsų širdies gerumą yra pajutusi ne tik gimtoji Žemaitija, bet ir visa Lietuva“.

Didžiausius susidomėjimą sukėlė Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus sveikinimas, kuriame sakoma: „Visas Jūsų gyvenimas buvo kupinas dvasingo nuširdumo, visiško sąvės aukojimo, jungiantis gražiausias lietuvių ir krikščionybės idėjas. Šių idėjų vedamas, toli nuo Tėvynės daugiau kaip pusę amžiaus dirbote ganytojišką darbą, rūpinotės lietuvių Šventojo Kazimiero parapijos kūrime bei plėtojimu. Už šias pastangas ne kartą sulaukėte pelynos tautiečių bei tikėjimo brolių pagarbos ir padėkos, prie kurių nuširdžiausiai prisidėjo ir aš. Garbingo jubiliejaus proga linkiu Jums stiprios sveikatos, dvasinės ramybės ir Dievo palaimos.“ — užbaigiamą sveikinimą.

Po perskaitytų sveikinimų iš Lietuvos, daugelis kalbėjusių tarė didžios pagarbos žodžius prelatai. Jį sveikino Los Angeles generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas, poetas Bernardas Brazdžionis, kunigas Gintaras Grušas ir daugybė vietinių vienetų vadovai. Poetas Bernardas Brazdžionis savo galingu balsu perskaitė prelato garbei dedikuotą eilėraštį „Exegi Monumentum. Odė (pagal Horacijų)“.

„Sau paminklą pasistatei ne iš marmuro šalto ir kieto, Siena cemento, vartai iš plieno, o laiptai ne iš akmens, Kurs prie gatvės St. George, Kurs ilgiau už mus visus, parapijos žmones, gyvena.“

Tas paminklas-bažnyčia, Nenutylanti nuolat lietuviško žodžio dvelksmu, Kur šventadieniais mūsų krūtines sušyla, sušalę, Per savaitę praleistą dažniausiai tik tarp svetimų.

Sau paminklą statei iš žemaitiškai mąstancio molio, Daug per amžius patyrusio visko, itin patvaraus, Kurs nebijo nei pastatų griauančio laiko, nei tolino, Joks nelabas kurio, tos tvirtovės tvirtos, nesugriau.

SKELBIMAI

Įvairūs

ELEKTROS
VEDIMAI – PATAISYMAI
Turis Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KI AUDIUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukstas S. Kene kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
SALDYTUUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VĖSINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-8824

Puikus kambarys, sveikas maistas, miela širdinga priežiūra.
Jeigu jums to reikia, paskambinkite Apolonijai, tel. 708-387-2067

Pensininkų pora ieško
2-jų kambarių buto vakarinėje Brighton, Gage ar Marquette parko apylinkėse. Skambinti 773-476-3950.

Home Health Care Int. Agency
ieško asmenų prižiūrinti vyr. amžiaus žmones. Anglių k. reikalinga. Vairuotojo leidimas ir rekomendacijos pageidaujamos. \$75 iki \$120 į dieną. Skambinti Phil arba Janusz, tel. 414-763-2615.

Washington, D.C. lietuvių savininko „landscaping“ kompanija ieško 2 darbininkų. Pradinė alga \$6.00 į val. Vietą gyventi bus parūpinta už \$130 į mėn. vienam asmeniui. Reikia turėti darbo leidimą. Kreiptis: Alex, tel. 202-244-2373.

DRIVERS URGENT NEED! LOCAL AREA SHIPPERS

Expansion openings to cover increased business in area. Boncosky Services is an award-winning liquid chemicals carrier. Hiring immediately. Over-the-road and regional work, home most weekends. Sharp, late model tractors. Must have minimum 2 yrs current tractor/trailer driving experience and Illinois Commercial Drivers License. Exc. benefit pkg, med, dental, prescriptions, 401(k), paid uniforms & bonuses.

South Chicago terminal location.
800-323-6277 ext 19

Sau paminklą pasistatei ergo Exegi Monumentum, Dievo garbei ir naudai

Tėvynės veikla ir žodžiu, Kad bažnyčios istorijoje tarp dignitorių metais nesentum, Ir kad būtumei gyvas ilgai, atminty Tau dėkingų širdžių.

Aukščiausias davė prelatai daug laiko dideliems darbams atlikti, suteikdamas jam stiprią valią ir daug talentų. Tik Jis vienas žino, kiek reikėjo turėti fizinės ištvermės ir geležinių nervų, kad a.a. prel. Julius Maciejausko pastatyta nedidelė lietuvių šventovė būtų išplėta į didžiulius Dievo namus ir lietuvių centrą.

Po Šv. Kazimiero parapijos stogu yra įsikūrę daugiausia kaip virš trisdešimt organizacijų, kultūros ir jaunimo centrai. Savo metų ir patirties aukštybėse, prelatus išliko nepaprastai kuklus ir draugiškas su visais parapijiečiais. Jis visada pirmasis išeina pasitikti, pasilabinti, užkalbinti nesenai atvykusį ar seniai matytą senbuvį. Jis su džiaugsmu sutinka vestuvinius ar krikštynų svečius, su didžiu širdgėla atsisveikina išlydėdamas į amžino poilsio vietą.

Po sveikinimų prelatus Jonas Kučingis priėjo prie mikrofono, pajaukavo, „girdi, jūs galvojote, kad neužlipsiu.“ Nepaprastai jausmingai ir pasveikiams, atėjusiems jo pasveiki-

Nekilnojamo turto

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5859
(708) 425-7168

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas patarimas
- Nuosavybės įkainavimas vertus
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

ALANTA FINANCIAL CORP.
3240 N. PULASKI RD.
CHICAGO, IL

Ieškote automobilio?
• padėsime pigiai nusipirkti iš varžytinių;
• maži mėnesiniai mokesčiai, norint pirkti išsimokėjimui;
• nėra kredito istorijos? Ne problema!
• automobilių draudimas geriausiomis sąlygomis.
Kreiptis:
Artūras, tel. 773-205-7702.

Reikalingi darbininkai
statybos darbams — „siding“.
Tel. 708-728-0206

Ieškomas dantų technikas,
kuris moka apdirbti dalinių protezų metalą.
Tel. 773-436-3168

Sulaukėte senatvės, kuri kelia jums daug rūpesčių? Nenusiminkite, visas problemas jūs lengvai išspręsite, apsigyvenę Apolonijos namuose. Persikraustyti padėsime. Apolonijos tel. 708-387-2067

Klaipėdos katalikų bažnyčia žiemos metu. Nuotr. A. J. Kerelio

Regina G. Gasparonienė

Pasaulio lietuvių centro taryba 1998 metais. Sėdi iš kairės: Dana Gylėnė, Genė Rimkienė, Kęstutis Ječius, Zenonas Mereckis; stovi: Rimantas Griškėlis, Algis Tamošiūnas, Algis Lieponis, Antanas Razma, Jr., Vytenis Liepyninkas, Povilas Kilius, Romas Kronas ir Rimas Gulbinas. Dar priklauso Donatas Siliūnas ir Gintautas Saulis.

NAUJI VEIDAI PLC TARYBOJE

Pasaulio lietuvių centras Le-monte yra vienas didžiausių ir veikliausių lietuvių išlaikymo centrų išeivijoje, turintis apie 5,000 narių, nupirkęs jų lėšomis ir išlaikomas aukomis, centro eksplotavimo pajamomis ir didelio talkininkų būrio savanorišku darbu bei sugebėjimais. Pasaulio lietuvių centro nariais yra asmenys ar organizacijos, paaugę apie 200 dol., su vienu balsu nuo šios sumos. Kasmetiniame PLC narių susirinkime išrenkama pusė (7 direktoriai) dvejų metų kadencijai, prie dar vienos metų pareigas turinčių 7 direktorių, ir kontrolės komisija. Taryba išsirenka savo pirmininką ir pakeičia valdybos narius. Valdybą sudaro pirmininkas, administratorius (samdomas), izdininkas, kultūrinių renginių komiteto pirmininkė, Bingo administratorė, krautuvėlės „Dovana“ komiteto pirmininkė ir kitas pagalbinis personalas.

Pirmininkų pranešimai

Šių metų PLC narių susirinkimas įvyko vasario 7 d., dalyvaujant gausiam būriui susirinkusių. Visus pasveikino, susirinkimui vadovavęs, tarybos pirmininkas Rimantas Griškėlis, pakviesdamas pagiedoti Tautos himną ir tylos minutę pagerbti Sausio 13 bei Kovo 11 dienomis už Lietuvos laisvę žuvusius. Jis pakvietė susirinkimo prezidentą iš valdybos pirm. Kęstutį Ječių, sekretoriaus Sigitą Miknaitį ir savęs paties.

Invokaciją kalbėjo kun. Algirdas Pakolakis, SJ, prašydamas Aukščiausiojo palaimos visiems dirbantiems, planuojantiems, dalyvaujantiems PLC.

Tarybos pirm. R. Griškėlis dėkojo gerai pareigais einantiems — valdybos nariams, ypač pirm. K. Ječiui ir sekr. S. Miknaitiui. Pasidžiaugė, kad per 1998 m. buvo atlikta: a. sutvarkytas PLC archyvas; b. atliktas PLC nuostatų pertvarkymas; c. atliktas sporto salės pertvarkymas; d. atliktas PLC kredito kortelių planavimas; e. atlikti 1996 ir 1997 m. PLC finansų kontrolės darbai ir 1998 m. kontrolė. Šiais metais numatyti tarybos darbai: a. pastovaus lėšų telkimo komiteto sudarymas; b. informacijos pateidavimų surinkimo komiteto sudarymas; c. naujos šaldymo sistemos įvedimas; d. partizanų motinai paminklo pastatymas; e. projekto paruošimas iš gatvės įėjimui į didžiąją salę; f. didžiosios salės ir pastato išorės pagrazinimas. Suminėjo PLC veiklą, labai svarbią lietuvių išlaikymui.

PLC valdybos pirm. Kęstutis Ječius pristatė valdybos narius: administratorių — Igną Budrį, sekretorių — Sigitą Miknaitį, izdininką — Algirdą Saulį, kultūrinių renginių komiteto pirm. Bronę Nainienę, Bingo administratorę — Alę Lieponienę ir „Dovana“ krautuvėlės komiteto pirm. Daną Gylėnę. Visi jie davė savo metinės veiklos pranešimus.

Finansų apyskaitos

PLC izdo pranešimą pateikė izdininkas Algirdas Saulis, trumpai perskaitydamas 1998 metų pajamas, išlaidas ir izdo laikomas sumas bankuose. Jos per 1998 metus sumažėjo 239,235 dol. (51.8%) iki 221,924 dol. 1998.12.31, dėl kapitalinio sporto salės remonto, tam išleidžiant 345,000 dol. Pajamų per 1998 m. buvo gauta 784,707 dol., arba 17.3% daugiau, negu 1997 m. Didžiausios pajamos buvo — 241,652 dol. iš Bingo žaidimų, kurių pelnas (po išlaidų) buvo 114,760 dolerių. Patalpų nuomos atnešė 223,240 dol. pajamų, kondominiumas — 109,785 dol. pajamų, kultūriniai renginiai — 35,000 dol. pajamų, salų nuomos — 23,654 dol. pajamų ir įvairūs patalpų naudojimai — 58,817 dolerių. Gausios buvo ir 1998 m. aukos — 109,785 doleriai, kurių didžioji dalis buvo iš Lietuvių fondo (gaila, kad nenurodyta kiek).

1998 metų išlaidos parodytos, nesuderinus su pajamų kategorijomis ir nežinia, kas ir kiek atnešė pelno. Didžiausios buvo atlyginimų (payroll) tarnautojams išlaidos — 117,820 dol. per metus padidėjo 47,318 dol., arba 37.5%. Atlyginimai mokėti 2 pilnalaimiams ir 10 nepilnalaimių tarnautojų. Centro patalpų remontui ir išlaikymui išleista 117,820 dol., tiekimui išleista 96,648 dol., bei Bingo išlaidų, būta 126,892 dol., nors šios sumos nematyti viename skaičiuje išlaidose. Iš viso išlaidų būta 716,790 dol., arba 222,181 dol. daugiau (45%), negu 1998 m., neįtraukus atskirai parodytų 345,000 dol. sporto salės atnaujinimo išlaidų. Metinis pajamų likutis buvo 67,917 dol.

Revizijos komisijos pirm. adv. Rimas Domanskis pranešė, kad laiku neatliktos 1996 ir 1997 m. izdo revizijos — dėl netvarkingos dokumentacijos, pasisekė atlikti. Tai pareikalavo daug laiko, pastangų, su sutvarkyto archyvo 1998 m. pagalba. Atlikta ir 1998 m. finansinės atskaitomybės revizija. Pranešė, kad 1998 m. apyskaitoje (Balance Sheet) nepaminėta PLC beprocentinė skola yra 69,500 dolerių. Bendras PLC finansinis tvarkymas yra patenkinamas ir nušizengimų nebuvo rasta.

Pasisakymai iš narių tarpo prašė izdininką 1999 m. apyskaitą paruošti tobuliau, profesionaliau, su tikslia „Balance Sheet“.

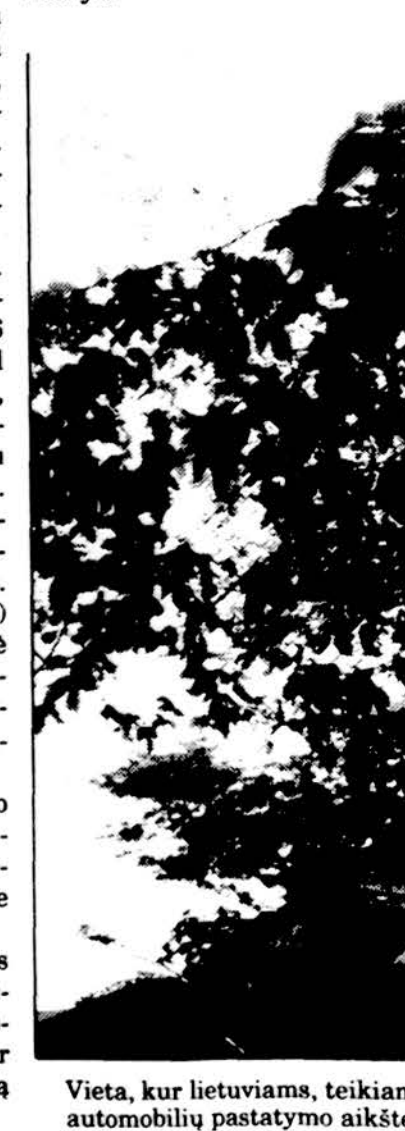
Naujos šaldymo sistemos įvedimo projektą, kuris kainuos apie 200,000 dol., pristatė dr. Antanas Razma Jr. ir Algis Tamošiūnas. Šį projektą reikėtų atlikti šiais metais.

Nauji tarybos nariai

Pabalsavus už 7 naujus tarybos narius iš 10 kandidatų ir belaukiant balsų suskaičiavimo ir naujų direktorių paskelbimo, buvo diskusijos ir pastabos dėl visų pranešimų bei rekomendacijos tolimesnei PLC veiklai.

Prisiminus posėdžio pradžioje priimtą 1998 metų susirinkimo protokolą, buvo iškeltas nuostatų patobulinimo klausimas bei jų keitimo ar papildymo pavidimas visuotiniam metiniam narių susirinkimui. Buvo diskutuota naujos šaldymo sistemos įvedimas, naujų komisijų sudarymas, panaudojant direktorių tarybos narius. Buvo iškeltas naujų kondominiumų statybos ir papildomų automobiliams pastatyti aikštelių ruošos klausimai. Broniaus Nainio rekomendacija buvo daugiau rašyti spaudoje, ypač Lietuvos spaudoje apie Pasaulio lietuvių centro veiklą, čia atliekamus lietuvių išlaikymo darbus. Pavyzdžiui jis paminėjo savo straipsnį „Lietuvos aido“ š.m. vasario 2 d. laidoje ir pasidžiaugė, kad, kitiems dienraščiams nenorint rašyti apie išeivijos lietuvių veiklą, „Lietuvos aidas“ pažadėjo mielai spausdinti mūsų straipsnius. Bronius Juodelis, kaip „Lietuvos aido“ igaliotinis JAV, pridūrė, kad mums reikėtų skaityti Br. Nainio ir kitų apie mus straipsnius „Lietuvos aido“ ir kvietė visus jį prenumeruoti.

Naujais PLC direktorių tarybos nariais, pagal balsų kiekį, buvo išrinkti: Alė Lieponienė, Dana Gylėnė, dr. Antanas Razma, Jr., Donatas Siliūnas, Vytautas Germanas, Marius Kasniūnas ir Violeta Strikienė. Į Kontrolės komisiją buvo išrinkti: Titus Antanaitis, Aleksas Karaliūnas ir Liudas Šlenys.

Vieta, kur lietuviams, teikiama išimtis? Ženklas Las Vegas, Nev. automobilių pastatymo aikšteje.

LAIŠKAI

L. RAGO LAIŠKAS IR TARPTAUTINĖ KOMISIJA

L. Rago laiškas („Draugas“, 1999.II.2) prašosi papildymo ir patikslinimo. L. Rago aiškina ir teisinga prezidento V. Adamkaus sukurtos „Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams įvertinti“ perskyrimą į dvi dalis, t.y., atskiriant komunistų ir holokausto nuostolių tyrimo reikalą. Mūsų visuomenės rūpestis ir nepasitenkinimas glūdi visai ne ten. Jis glūdi: 1. komisijos narių parinkime, ir 2. prezidento 1998.IX.7 d. Dekrete Nr. 159, kuriame be pavadinimo, net nebuvo nusakyti komisijos tikslai bei darbo apimtys. Naudojantis L. Rago pavyzdžiu, stomatologas (dantų gydytojas) savo laiške grėžia ne tą dantį...

Pirma, komisijos 15 narių sudėtyje matome rusą, vokiečių, britą, tris Amerikos žydų organizacijų atstovus, vieną Amerikoje profesoriaujantį lietuvių ir aštuonis, turbūt lietuviškas, pavardes. Jų tarpe nėra nė vieno nuo okupacinių režimų nukentėjusių ar rezistencijos dalyvavusių asmenų, ar jų organizacijų Lietuvoje atstovų. Tai didelis, stebinančias ir stulbinantis trūkumas! Dėl tarptautinės narių sudėties neprieštaraujame. Tačiau nesutinkame dėl nukentėjusių lietuviams atstovavimo akis badantio ignoravimo. Tai lygu svetimų interesų laputės paskyrimui saugoti po audros išlikusius viščiukus. Apie kai kurių komisijos vadovybės paskirtų lietuvių žinomą nusistatymą čia nekomentuojame, tai būtų atskira tema.

Antra, kalbant apie L. Rago bandymą ginti komisijos perskyrimą į dvi dalis, daug lo-giškesnis sprendimas būtų buvęs dalinti į atskiras dalis vokiečių ir sovietų okupacijas. Skyrimas komunistų ir holokausto nuostolių visiškai ignoruoja kitus vokiečių okupacijos nusikaltimus kraštui ir

Buvo perskaitytas ir Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus sveikinimas PLC dešimtmečio proga. Vienuoliktasis Pasaulio lietuvių centro narių metinis susirinkimas, trukęs 3 valandas, praėjo labai sklandžiai.

Bronius Juodelis

ignoruoja prezidentinio dekreto pavadinimo apimtį.

Leonido Rago laiškas dvelkia Vašingtone dažnai girdimų duomenų „verpimu“, angliškai vadinamu „spin“.

Antanas Dundzila
McLean, VA

NUŠALINTAM MINISTRUI PADEKA

Ką tik baigiaus skaityti prof. Z. Zinkevičiaus knygą „Kai aš buvau ministru“, kurią gavau iš prel. Alf. Svarinsko. Nuširdžiausiai jam dėkoju už šią knygą, kuri atskleidžia pasaulėžiūrą, partijų ir asmenų grumtynes.

Autorius parodė, kad šiuo metu egzistuoja dvi Lietuvos — viena, kuri traukia tautą į priekį, o kita, stumia ją atgal į bolševikinį liūną. Esu įsitikinusi, kad ta kova, atskleista Švietimo ir mokslo ministerijoje, vyksta ir kitose ministerijose. Stebiuosi kaip per tokį trumpą laiką, dirbant tokiose nenormaliose sąlygose ministras dar galėjo tiek daug nuveikti. Tai tik stiprios asmenybės ir aiškos vizijos turinio žmogaus darbo rezultatai.

Džnai bendramintį pokalbiuose keldavome klausimą: kas darosi Lietuvoje, kodėl per 8 nepriklausomybės gyvenimo metus, tiek palyginti mažai reformų padaryta? Kodėl viešoji moralė toleruoja melą, šmeižtą ir neapykantą žmogui. Savo knygoje autorius davė atsakymų. Atskleidė vilkus eriku kailiuose. Ačiū už drąsą ir demaskuojantį žodį.

Prof. Zinkevičiaus knyga yra įpareigojimas mums, užsienio lietuviams, daugiau susirūpinti krikščioniško (tik ne krik-demiško!) tautinio auklėjimo pagrindais Lietuvos mokyklose, remti katalikiškas ir Rytų Lietuvos mokyklas moraliai ir materialiai.

Mane apėmė liūdesys, užvertus paskutinią knygos puslapį. Dar tiek maža po 8 metų nepriklausomos gyvenimo pradžios! O jų buvo tikėtasi daug daugiau.

Džiaugiuosi ir dėkoju Dievui, kad Lietuva turi tokių žmonių kaip prof. Zigmą Zinkevičių.

Rožė Šomkaitė, Ph.D.
South Orange, NJ

ŽINO, APIE KĄ KALBA

Zenono Prūsos laiškas (sausio 26 d.) teisingai pasisako prieš užsilikusių sovietizmą: angliškų pavardžių ir vietovardžių iškraipymą iki absurdo lietuvių spaudoje, kartais ir „Drauge“. Z. Prūsas, rašydamas iš Čikilotės miestelio, Ohajo valstijoje, žino, apie ką jis kalba.

Štai vakar matau TV ekrane: popiežius kalbėjo jaunimui Seint Lujis mieste, Mizuri valstijoje. Jis paminėjo beisbolicininkus Metą Magvainį ir Semį Sosą, bet krepšininko Šakyljo Onylio ne! (Nesumašykkit su dramaturgu Jodžynu Onyliu.)

Bet Seint Lujis — tai niekis. Aš mėgstu keliauti, ir esu buvęs garsesniuose miestuose, kaip Syjetl, Niū Orlynz ir Majami. Bet Majamyje lietuvių neradau. „Jū kreizį“, man vienas jankis sako: „ar nežinai, kad visi lietuviai gyvena Dakota Bye“. Taip pat buvau sustojęs Nešvyl, Tenesy valstijoje ir Memfye, bet Elvio Presliaus namo nemačiau. Bet užtat prisiklausiau kantri ir vestern muzikos iki ausų. Ši-met važiuosiu į Wilna, Kovno ir Memelį.

Buvau beiečs skaityti Čientilio (ne Čercilio — išidėmekit Lietuvos rašėivos) raštų, bet TV ekrane pasirodė

Vilimas Džefersonas Klintonas. Įdomu, ką sakys. Gal ir Monika Levinskaite (Levinskyte?) bus...

Sinsirly jors,
Karolis (Charles-Čarlis?)
Ruplėnas
Chicago, IL

VILNIUS JAU TURI IR JERUZALĖS GATVĘ

Vilniuje, prie Kalvarijų g. 299 namo, prikaltą lentelę skelbia, jog nuo šiol tai — Jeruzalės gatvė. Ilga Kalvarijų gatvė eina nuo pat Vilniaus centro iki šiaurinio sostinės pakraščio, prisišliedama prie Jeruzalės vadinamo rajono. Toje vietoje — nuo sankirtos su Ateities gatve iki Molėtų plento — Kalvarijų gatvės dalis ir pavadinta Jeruzalės gatve. Atsižvelgdama į Vilniaus miesto pavadinimų suteikimo komisijos siūlymą ir Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pritarimą, taip nusprendė Vilniaus miesto taryba.

Jeruzalės gatvės įvardijimo iškilmėse, kurios vyko sausio 14 dieną, dalyvavo Vilniuje viešinos Izraelio Kneseto delegacijos nariai, diplomatai, rabinai, Vilniaus žydų bendruomenės, Vilniaus savivaldybės atstovai, kiti sostinės gyventojai.

Pradedamas iškilmės, Vilniaus mero pirmasis pavaduotojas Juozas Imbrasas sakė, jog, be kitų gražių pavadinimų, Lietuvos sostinė nuo seniausių laikų vadinama ir Šiaurės Jeruzale. Šį metafo-

rinį vardą stipriau už bet kokius potvarkius ar nutarimus įtvirtino patys Vilniaus gyventojai. Vilniaus gretinimas su senu bibliiniu žydų miestu rodo, kad Lietuvos sostinėje žydai turėjo ypatingas teises, pabrėžė vicemeras.

Vilniuje yra Jeruzalės vadinamas gyvenamasis rajonas, o dabar šalia jo bus ir Jeruzalės gatvė. Tuo, sakė J. Imbrasas, išreiškiama pagarba tradicijai, miesto senbuvių valiai, Izraelio valstybei, visai žydų tautai, pabrėžiama senosios su sostinės Jeruzalės svarba.

Vilniuje viešintis Izraelio Kneseto pirmininkas Danas Tichonas sakė atvežęs linke-jimus iš istorinės Izraelio sostinės — Jeruzalės. Žmonės visame pasaulyje myli šį miestą, kasdien kartuoja jo vardą savo maldose. Jeruzalės minios keliauja į Jeruzalę nusilenkti šio miesto istorijai, pasigrožėti ja.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

„Bridges“ žurnalas išleido savo pirmąjį šių metų numerį, kuriame — redaktorės R. Ardys-Juškenės, L. Rugienius, V. Bieliausko, M. Remienės, E. Baranausko, L. Šalčiuvienės straipsniai ir kt. Žurnalas dybės atstovai, kiti sostinės gyventojai. Pradedamas iškilmės, Vilniaus mero pirmasis pavaduotojas Juozas Imbrasas sakė, jog, be kitų gražių pavadinimų, Lietuvos sostinė nuo seniausių laikų vadinama ir Šiaurės Jeruzale. Šį metafo-

PADEKA

Lietuvos Šv. Kazimiero Kongregacijos seserų vardu dėkojame už aukas Pažaislio vienuolyno, fondui (per igaliotinį Algį Liepinaitį) už kalendorėlius ir tankstinukus. Aukojo: \$200 P. Gruodis; \$155 A. Ješmantienė; \$150 A. ir I. Liepinaičiai; \$100 dr. V. Dubinskas, Edmundas Kazragis, dr. A. Jonatche, New York, A. Gudaitis, Windsor, Canada; \$75 Marija Vaitkus („Draugo“) komisas už parduotas vaizdažuostes; \$25 A. ir A. Minelgai; \$20 Ona Rakauskas.

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Moterų sąjungos (2 kuopos, Cicero) vardu aukas rinko V. Motušis ir E. Radvilienė. Cicero parapijos lietuviai paaugojo \$230.

Bendra suma \$1,330.

Aukas prašome siųsti:

Pažaislis Fund
c/o Sisters of St. Casimir
A Non-profit Organization
2601 W. Marquette Rd.
Chicago, IL 60629-1817

BŪKIME PAŽĪSTAMI MES ESAME JŪSŲ DRAUGAS

Susipažinimui vieną mėnesį siūsiame jums ar jūsų pažįstamiems DRAUGĄ nemokamai.

□ Aš noriu susipažinti su DRAUGO dienraščiu.

□ Aš siūlau susipažinimui siųsti nemokamai DRAUGĄ vienam mėnesiui šiam asmeniui:

Vardas/pavardė _____

Adresas _____

Zip _____

Telefonas: _____

Skaitytojai, pasiūlykite DRAUGĄ savo vaikams, draugams, ir pažįstamiems, kurie dar jo neskaity.

DRAUGAS
4545 W 63 STREET
CHICAGO, IL 60629

Administratorius
Valentinas Krumpelis

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Maria Rudienė

BALFo Lemonto skyrius ruošia 55 metų BALFo su- kaktį — minėjimą vasario 21 d., sekmadienį, Pasaulio lietu- vių centre, Lemonte. Pal. Jur- gio Matulio bažnyčioje 11 val. — šv. Mišios už gyvus ir mirusius skyriaus aukotojus ir darbuotojus. Tuojau po pa- maldų, 12 val., didžiojoje sa- lėje susirinkimas ir pietūs. BALFo centro valdybos pir- mininkė Maria Rudienė kalbės apie BALFo veiklą.

Virginija ir inž. Vytautas Kupcikevičiai, Oak Lawn, IL, padovanojo apie 100 įvai- raus turinio knygų ir leidinių St. Dziugo fondui Raseinių viešjoje bibliotekoje. Virginija ir Dziugas abu kilę nuo Rasei- nių, todėl mieliai parėmė jo fondą. Malonu paminėti, kad Kupcikevičiai buvo nuosirdūs lietuviško žodžio rėmėjai, nes jų namus puošė vertingos kny- gos.

Dr. Antano Lipskio para- da jau praėjusioje, bet jo pado- vanotą Dantų gydytojų sąju- gai paveikslą, bus galima lai- meti kovo 14 d., 12 val. cepe- linų popietės metu, Jaunimo centro mažojoje salėje. Kitus, kolegų suaukotus laimikus, prašome suvesti 10 v. rytu.

Anglų kalbos kursai Pa- saulio lietuvių centre, Le- monte, vyksta kiekvieną pir- madienį, 7 val. vak. Juos dėsto Irena Polikaitienė. Kviečiami visi, kurie norėtų pagilinti anglų kalbos žinias, o taip pat visai nemokančius angliskai, pasinaudoti šia proga.

1999-ųjų „Santaros Švie- sos“ konferencija įvyks birže- lio 17-20 d. Anykščių „Silelio“ poilsio namuose Lietuvoje. Numatomos temos: „Žinia- sklaida. Valdžia. Visuome- nė“; „Istorijos tikrumas“; „Teatras ir kiti menai“; „Po- puliarioji Lietuvos kultūra“.

Jei turite pasiūlymų dėl te- mų ar pranešimų, kreipkitės į Ina Marčiulionytę, tel. 370-2-223-695 ar faks. 370-2-223-691, e-pastas ina@svjono.osf.lt

ALto Čikagos skyrius pagrindinį Lietuvos Nepri- klausomybės minėjimą rengia 13 ir 14 d. Vasario 14 d., sek- madienį, 10 val. ryte, bus vėliau pakelimas Švč. M. Mari- jos Gimimo bažnyčios aikš- teje. Ceremonijas praves Vy- tauto Didžiojo šaulių rinktinės vadovybė (J. Šidlauskas ir J. Gurevičius). Dalyvauja ir ki- tos šaulių kuopos bei ramo- vėnai. Pamaldos vyks sekma- dienį 10:30 val. ryte, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Mišias aukos kun. Rimantas Gudelis, jis taip pat pasakys ir tai dienai prita- kytą pamokslą. Giedos parapi- jos choras, vadovaujamas muz. Antano Lino. Prie vargo- nų — Ričardas Sokas. Pamal- dos vyks taip pat Tėviškos parapijos ir Zions lietuvių evangelikų liuteronų bažny- čiose.

Čiurlionio galerija rengia tradicinę Vasario 16-osios me- no parodą. Parodoje bus eks- ponuojami dailininkų, jau ne- sančių mūsų tarpe, darbai iš turimos galerijos kolekcijos. Paroda atidaroma vasario 12 d., 7:30 v.v. Čiurlionio gale- rijoje, Jaunimo centre. Atida- rant parodą, Vasario 16-osios dienos minėjimo kalbą sakys garbės konsulas Vaclovas Kleiza.

Užgavėnių blynų vakarie- nė Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje vasario 16 d. antradienį, nuo 5 val. p.p. iki 8 val. vak. Įvairiausi blynai, spurgos, kompotas, kava, py- ragačiai ir kiti skanumynai. Trumpa programėlė prisimin- sime Vasario 16 d. reikšmę. PLC renginių komitetas kvie- čia atsilankyti.

„Margutis II“ kviečia į Ka- zio Sajos komediją „Savaitga- lio romanas“. Atvykę pamaty- simė kas gali atsitikti pasi- tikėjus ir išleidus žmoną vieną į Palangą atostogauti. Spek- taklis vyks kovo 14 d., sekma- dienį, 3 v. p.p., Jaunimo cent- re. Bilietai gaunami „Sekly- čioje“.

Daumanto-Dielininkaičio jaunųjų ateitininkų ku- opos susirinkimas — Užga- vėnių linksmybės sekmadie- nį, vasario 14 d., 10:15 v. r. vyks Ateitininkų namuose, Lemonte. Neuzmirškite atsi- nešti savo sukurta įdomia kauke.

Ona Mažionytė, Lemont, IL, už „Draugo“ 1999 m. ka- lendorių ir gražias kalėdinių sveikinimų korteles atsiuntė 100 dol. auką. Dekui, deku!

Vokalinis moterų ansam- blis, vadovaujamas muz. Ri- čardo Soko, atliks meninę pro- gramą tradiciniame Užgavė- nių šiuipinio vakare, Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos šeštadienį, vasario 13 d., ruo- šiamame Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus „Gintaro“ salėje. Pradžią 6 v.v. Visi kviečiami pasigardzuoti vaka- riene su mažlietuvišku šiuipi- niu, išklausti dar negirdėtos programos ir pasilinksinti, puikiai estradinio orkestro muzikai grojant. Apie dalyva- vimą iš anksto pranešama Ramūnui Buntinui, tel. 630-969-1316.

Viktorija Karaitienė, gyv. Union Pier, MI, prie „Draugo“ prenumeratos mokesčio pri- dėjo dar 105 dol. auką. Esame širdingai dėkingi.

Dr. Kazys Ambrozaitis sveikina kun. Vytautą Bagdanavičių, MIC, jo 90-ojo gimtadienio proga. Sukaktuviniuko pagerbimas įvyko pernai lapkričio 20 d. Jaunimo centro kavinėje. Iš kairės sėdi — kun. V. Bagdanavičius ir dr. Juozas Meškauskas. Nuotr. Z. Degučio

STATYKIME „GRANDIES“ PRISIMINIMŲ PILĮ

Suskamba skambutis. Nusi- leidžiu laiptais, atidarau du- ris, už kurių stovi paštininkas su didžiuliu pluoštu. Koks džiaugsmas! Daug, daug lai- škų, žurnalų, katalogų ir, deja, sąskaitų. Kazkodel pirmadi- niais susilaukiu didžiausio pašto pluošto, net netelpancio į pašto dėžutę, negu bet kurią kitą savaitės dieną.

Išsiskleidžiu prie virtuvinio stalo ir pradėdau delioti atne- štus turtus. Žurnalai ir katalo- gai atsiduria ant kėdės — juos vartysiu vakarais; sąskaitos padedamos atskirai — mano užduotis jas sutelkti, o vyro atsisiskaityti: skelbimai atsidu- ria jiems skirtoje vietoje — šiukšlių dėžėje; o laiškai — šiandien net trys, vienas su nepažistamu grąžinimo adre- su. Tą atsiplėšiu pirma ir pra- dedu skaityti: „Gerbiameji 'Grandies' alumnai! Ar prisi- menate...“ Kvieslys į Jaunimo tautinio ansamblio „Grandis“ jubiliejinį koncertą.

Ar gali būti, kad prabėgo jau keturiasdešimt metų...

Linus Regis, Čikagoje stu- dijavęs fotografijos meną, gy- vendamas ir dirbdamas Arizo- noje, neapleidžia pamėgtojo meno. Jo mėgstama sritis — moterų fotoportretai. Savo nuotraukas kasmet eksponuo- ja įvairių galerijų ruošiamose parodose. Šiometinės jo nuo- traukos, pavadintos „Making faces“ išstatytos „Subway Gal- lery“, Brewery Gulch Ave., Bisbee, Arizona. Parodos ati- darymas vyks šeštadienį, va- sario 13 d. 7 v.v. Arizonos lie- tuviai kviečiami parodą aplan- kyti.

Kun. Rimantas Gudelis šeštadienį, vasario 20 d., Atei- tininkų namuose, Lemonte, praves vienos dienos Gavėnios susikaupimą. Pradžią 8:30 v.r. Visi kviečiami. Registruoja Irena Polikaitienė, tel. 630-257-2022.

Brighton Parko LB apylinkės ruoštoje Vasario 16 šventėje programą atlikęs Nekalto M. Marijos Prasidėjimo parapijos choras, vad. Algimanto Barniško. Nuotr. Viktoro Kučo

cijų; ilgų kelionių autobusais su „džindzirelos“ buteliukais, varžybų dėl šokamų šokių...

Tautinio šokio sukuryje su- kurtos nepamainomos drau- gystės, kurios tebėra gyveni- mo vingiuoto kelio atrama dar po šiai dienai.

Žarstau prisiminimų smėlį ir pro gyvenimo pilies langus matosi veidai: Andriaus, Ju- ratės, Romo, Virgos, Arūno, Aušrelės, Vidos, Gintaro, Vi- oletos, Jono, Danutės, Rikardo, Vlodo, Jūlytės, Dutės, Vyto, Valerijos, Osvaldo, Gaidos, Juozo, Jolitos, Benio, Zitės, Ažulio, Rimos, Algio ir daug, daug kitų...

Kaip būtų gera juos visus kartu vienoje vietoje pamaty- ti. Dar kartą sušokti „Malū- ną“. Skristi numylėto šokio sparnais. Užmiršti žilstantį plauką, plinkantį pakaušį. Šo- kio sukuryje statyti „Gran- dies“ prisiminimų pilį ir nors dar vieną kartą pajusti tą nuostabų, trykštantį džiaug- smą, kuris yra patiriamas tik tautinio šokio žingsnyje.

Nežinau, kiek buvusį gran- diečių perskaitys čia rašomos žodžius. Tikiuosi, kad bent da- lėlytė... Kreipiuosi į Jus su ypatingu kvietimu: susitinka- me šeštadienį, gegužės 15 d., 5 val. vak., Willowbrook Ball- room ir po dabartinės „Gran- dies“ programos, sušokime dar vieną kartą „Malūną“, tokį, kokį tik mes mokame, tokį, kokį mus mokė I. Smieliaus- kienė, tokį, kokį tik mūsų kur- ta draugystė tegali iššaukti.

Paskirkime tą vieną pavasa- rio vakarą savai jaunystei. Švėskime „Grandies“ jubiliejų kartu taip, kaip būdavo per anuos, prabėgusius ir prisimi- nimų smėlyje žarstomus mūsų „Grandies“ laikus...

Iki pasimatymo „Malūno“ sparnų skrydyje...

Jūratė Jasaitytė
Budrienė

MŪSŲ VASARIO 16-OJĮ

Sekmadienį, vasario 7 d., brightonparkietiai šventėm Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Diena buvo graži, tai žmonių susirinko pilna Mari-

jos Nekalto Prasidėjimo mo- su „džindzirelos“ buteliukais, varžybų dėl šokamų šokių... JAV LB Krašto valdybos pir- mininkė Regina Narušienė, LB Švietimo tarybos pirminin- kė Regina Kučienė ir Viktoras Kučas. Parapijos klebonas A. Puchenski ir kun. R. Gudelis aukojo šv. Mišias šioje 81-oje Lietuvos Nepriklausomybės šventėje. Kunigas R. Gudelis pasakė šiai progai labai tin- kamą pamokslą, o salėje — in- vokaciją. Susirinkusius pa- sveikino LB Krašto valdybos pirmininkė R. Narušienė ir ta pačia proga įteikė Brighton Parko apylinkės LB valdyboje 20 metų ištarnavusiam nariui Viktorui Utrai padėkos žy- menį.

Akademinėje dalyje buvo skaitomi abu Nepriklausomy- bės aktai ir JAV LB rezoliuci- ja, kuri bus pasiūsta Illinois senatoriams. Brighton Parko apylinkės valdyba turėjo pa- ruošusi R. Narušienės sureda- gautus laiškus senatoriui R. Durbin padėkoti už jo nenuils- tamą darbą Lietuvai, ir naujai išrinktam senatoriui P. Fitz- gerald, prašant jį įsirašyti į Senato „Baltic Caucus“. Minė- jimo dalyviai pasirašė atski- ruose lapuose ir jie bus priseg- ti prie tų laišku.

Nepriklausomybės mineji- muose visuomet yra pagerbia- mi žuvusieji laisvės kovotojai. Šiomet šis pagerbimas yra ypą prasmingas, kadangi Lietuvos Respublikos Seimas paskelbė 1999-sius Laisvės kovų minė- jimo metais. Šiame minėjime dvi mergaitės uždegė žvakutes už žuvusius, ginant nepriklau- somybę, už partizanus, politi- nius kalinius ir Sibiro trėmi- mų aukas. Savo kalboje Povi- las Vaičekauskas iškelė svar-biausius ir skaudžiausius mū- sų tautos įvykius bei dabarties sunkumus. Meninėje dalyje skambėjo Mikalauskio „Tai gražiai mane augino“, solo at- liko A. Barniškis. Jis ir jo vadovaujamas Marijos Neka- to Prasidėjimo bažnyčios cho- ras dainavo „Kur balti keliai“, „Tėvyne“ (abi A. Raudonikio, „Gražiausios spalvos“ ir „Žemė Lietuvos“ (abi K. Vasiliausko). Eilėraščių deklamavo: Regi-

mantas Rimkevičius, Monika Balkelytė ir Vytautė Zubavi- čūtė.

Mūsų šventę papuošė ir pra- turtino Lietuvos Vėjų tauti- nių šokių šokėjų, jaunių ir vai- kų grupės. Brighton Parko žmonės jau seniai buvo turėję laimės matyti tokius gražu- čius mažylis ir paauglius lie- tuviukus savo scenoje. Tai bu- vo laikai, kuomet mūsų patių vaikučiai atlikdavo programas Vasario 16-tos minėjimuose.

Dėkojame Pranui Zapolui už vadovavimą jo globoja- mams tautinių šokių grupėms jau 39 metus. Tai galbūt vienintelis lietuvis visose Ameri- koje, taip ryžtingai ir noriai dirbantis lietuvių kultūrinį darbą. Dalyvavusių grupių vadovės Lidija Ringienė, Gra- zina Jonavičienė ir Daiva Ka- bero ne tik mokė, bet ir šoko su savo šokėjais. Dėkojame joms.

Neturime praleisti nepadė- koms Baltie kepyklos savini- kams, A. ir V. Ankams už dos- nią auką, kepiniais mūsų sve- čius pavašinant. Dėkojame vi- siems, aukojusiems JAV LB Krašto valdybos reikalams. Lietuvių Bendruomenė rūpi- nasi ne tik lietuvių išlaikymu išvykoje, bet ir mūsų tė- vynės gerove. Prisidėkime prie svarbių jos darbų.

JAV LB Brighon Parko
apyl. valdyba

SKELBIMAI

• Greitai persiunčiame ir pristatome siuntinius Lietu- voje. Persiunčiame automo- bilius ir komercinius krovinius. Vertiname ir notarizuojame, paruošiame dokumentus JAV vizų pratęsimui ir išskietimui. Smulkesnė informacija tel. 773-434-7919, 630-257-6822, 1-888-615-2147 Atlantic Express Corp. (sk.)

• Karolis ir Elena Milko- vaičiai, Yorba Linda, CA, Al- dona Rulienė, Orinda, CA, Juozas Vizgirda, Aurora, IL, dr. Arnoldas Grušny, Wichita, KS, Donatas ir Gina Skučai, Fairfax, Donatas ir Loreta Kavaliūnai, Carol Stream, IL, Marius Sodonis, Juno Beach, FL, Genė Čyviienė, St. Pete Beach, FL, - visi globoja po našlaidi Lietuvos. Pratešdami globą kitiems metams, jie atsiuntė po \$150 - metinį vaiko mokesį. Dėkojame! „Lietuvos Našlaidių globos“ komi- tetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629. (sk.)

• Čikagos Jaunimo Sąjunga vėl skelbia „Vasario vėjų“ paremti Vasario Šeši- liktosios gimnaziją. Prašome aukų iš jaunimo tarp 18-35 metų amžiaus. Pernai gimna- zijai surinkta \$150. Siemet jau yra surinkta virš \$100. Au- kas siųsti: „Young Lithuanian Americans“, 1 East Custer, Lemont, IL 60439. (sk.)

„Grandies“ šokėjai. Nepaisant, kuriais metais ir kas šoka „Grandyje“, visi jie pilni jaunatvės džiaugsmo ir meilės lietuviškai savo kilmei.

JAV LB Krašto valdybos pirm. Regina Narušienė (kairėje) Vasario šventėje Brighton Parke skaito nutarimą įteikti specialų žymenį Bendruomenės veikėjui Viktorui Utrai. Stebi Brighton Parko LB apylinkės pirm. Salomėja Daulienė. Nuotr. Viktoro Kučo